

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЗВІТ
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МІЖНАРОДНОГО
ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

PISA-2018

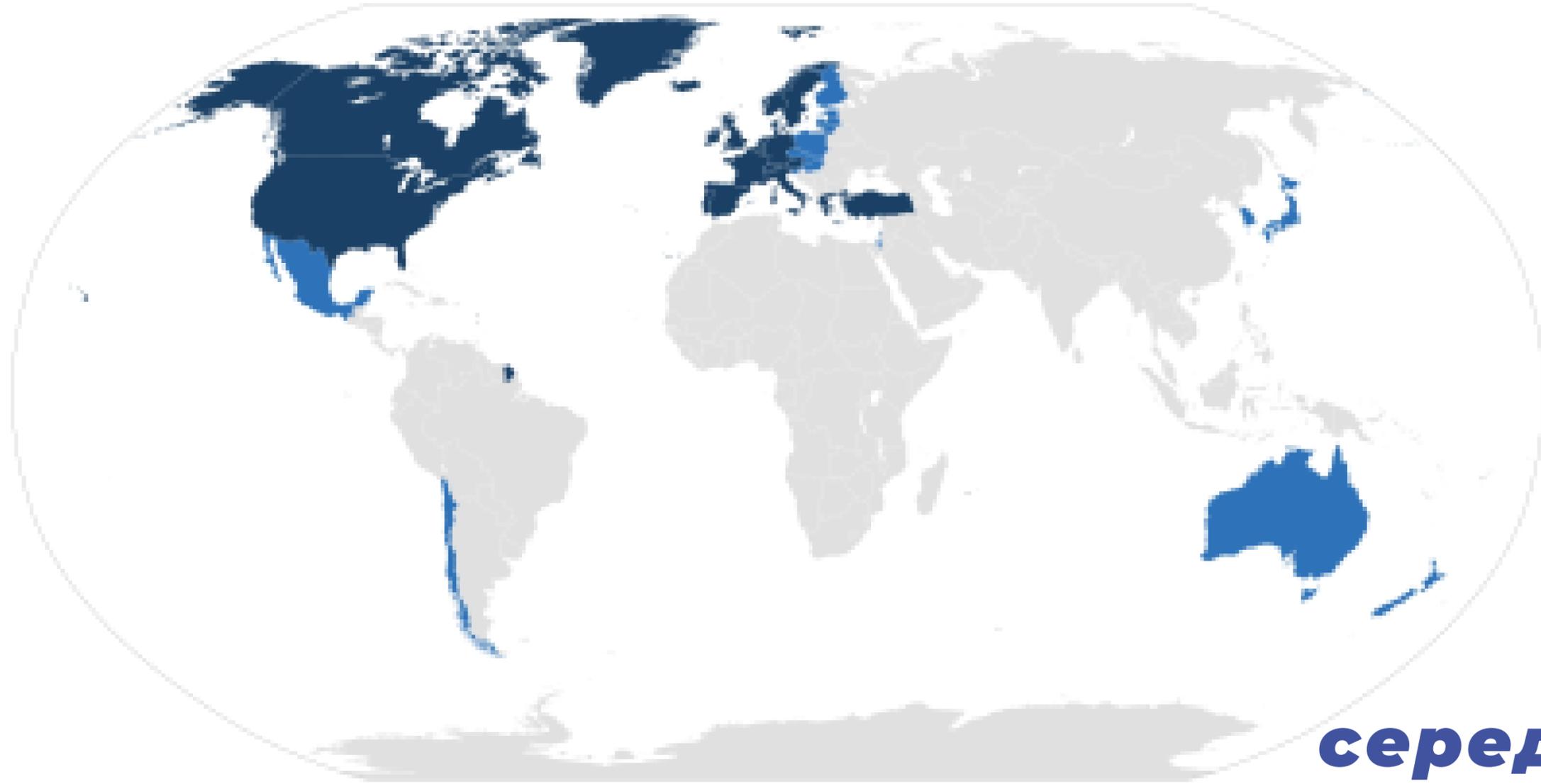
ТРЕНІНГ

A stylized illustration of a laptop. The screen is white and displays the URL 'pisa.testportal.gov.ua' in blue text. The laptop body is green with blue accents for the keyboard and trackpad. There are decorative blue and yellow shapes in the top-left and bottom-left corners of the slide.

pisa.testportal.gov.ua

- Керує: ОЕСР
- Перший цикл: 2000 року
- Періодичність: раз на 3 роки
- Інструменти: тести + анкети
- Галузі: читання, математика, природничо-наукові дисципліни

ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ТА РОЗВИТКУ

**середнє
по ОЕСР**

PISA-2018

600 000 підлітків,
які представляють
близько 32 мільйонів
15-річних учнів / студентів
із 79 країн / економік

**паперове або
комп'ютерне тестування**

PISA-2018

5998 підлітків,
які представляють
315 388 учнів / студентів

**загальноосвітні школи,
гімназії, ліцеї, професійно-
технічні заклади освіти**

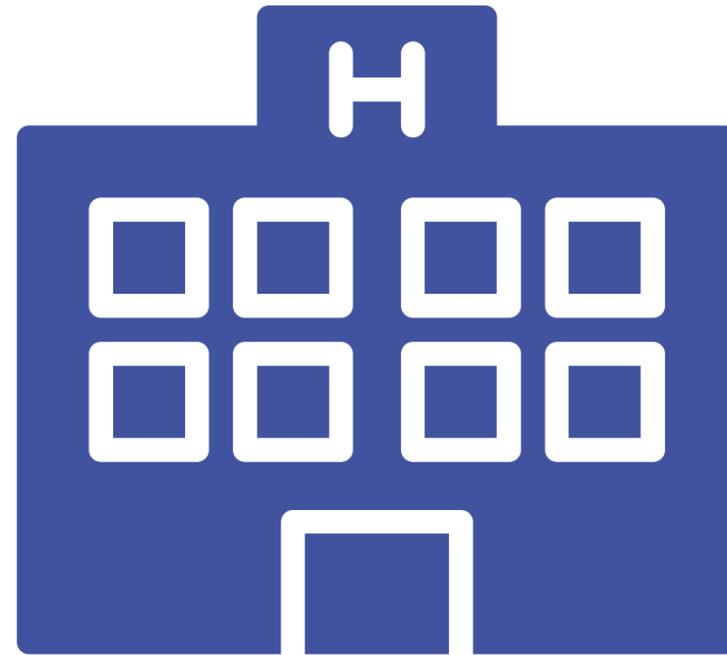
паперове тестування

ДЖЕРЕЛА ДАНИХ

ТЕСТ
+
АНКЕТА

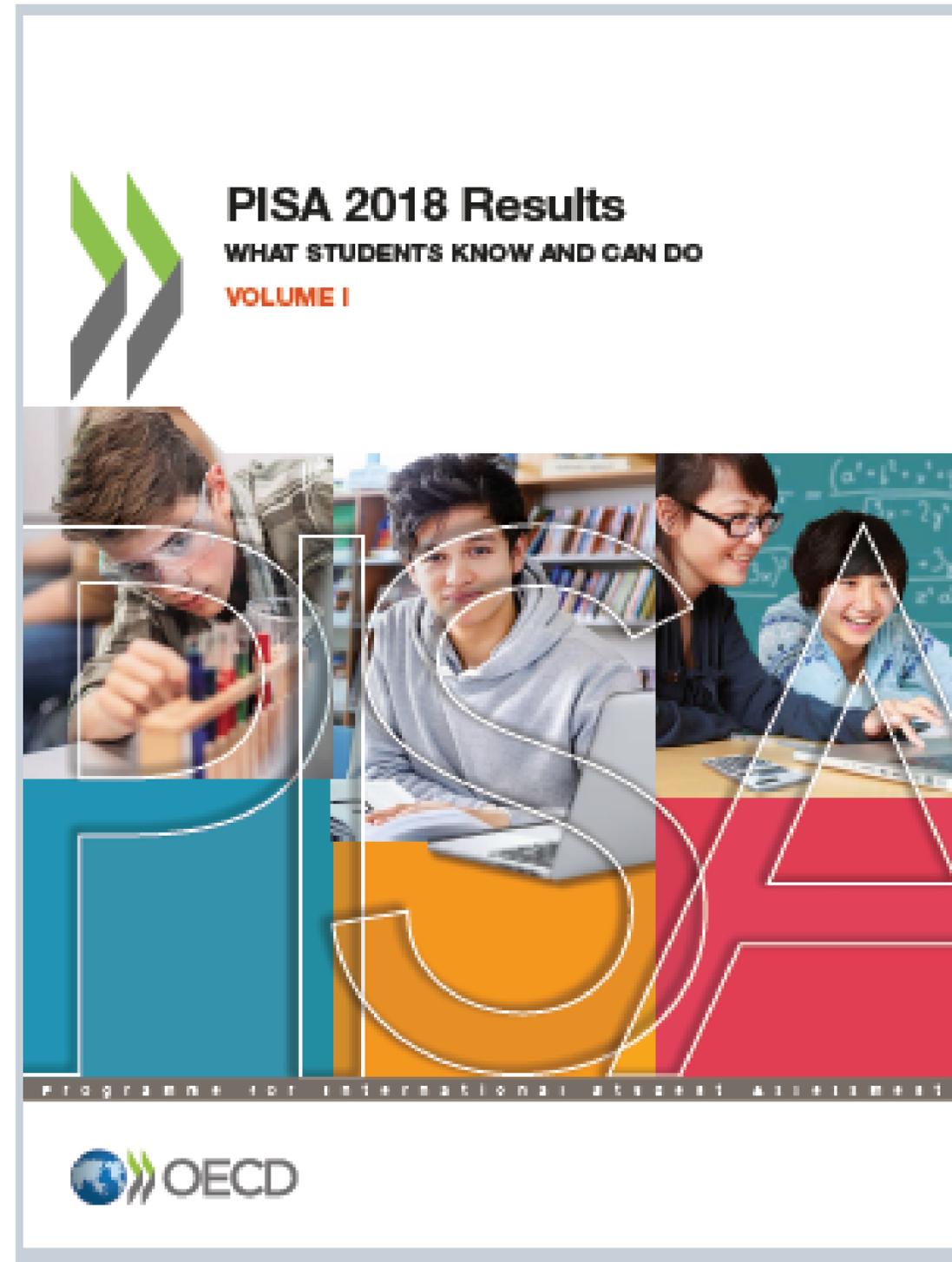
АНКЕТА

ДАНИ
ДЕРЖАВИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ / МІЖНАРОДНИЙ ЗВІТИ

Національний звіт
за результатами
міжнародного
дослідження
якості освіти
PISA-2018

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЗВІТ

РОЗДІЛ 1. Загальний огляд України в PISA

РОЗДІЛ 2. Основні результати

РОЗДІЛ 3. Читання як провідна галузь

РОЗДІЛ 4. Психологічний добробут українських підлітків та їхні очікування

РОЗДІЛ 5. Освітні ресурси в Україні

РОЗДІЛ 6. Освітнє середовище, булінг, прогулювання, підтримка учнів / студентів з боку вчителів і батьків

РОЗДІЛ 7. Проблеми в освіті й варіанти їх рішень

Білорусь

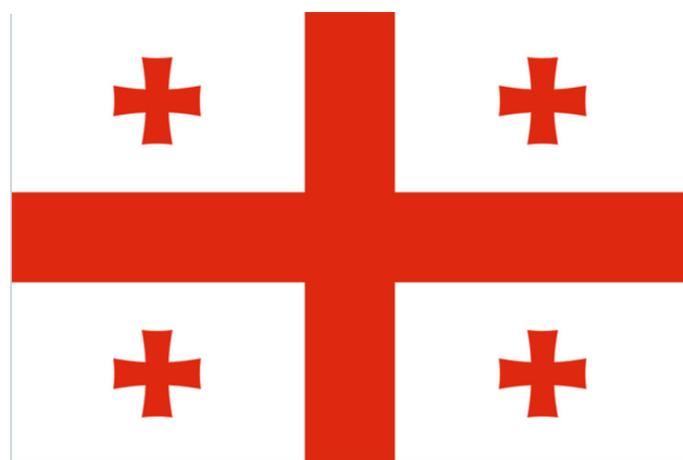
Естонія

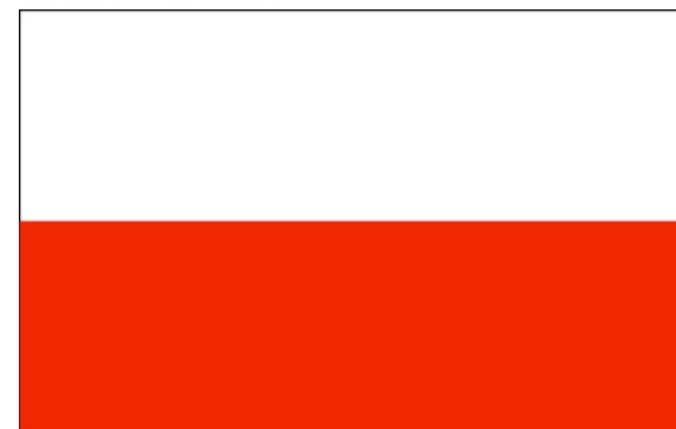
Словацька
Республіка

Молдова

Грузія

Польща

Угорщина

ПРО ЩО ГОВОРЯТЬ БАЛИ PISA: ПРИКЛАД ІЗ ЧИТАННЯ

626 - рівень 6

500

407- рівень 2

С. 44-51

ПРО ЩО ГОВОРЯТЬ БАЛІ PISA: ПРИКЛАД ІЗ ЧИТАННЯ

...можуть розуміти великі за обсягом тексти, визначаючи, яка інформація в тексті є релевантною, навіть якщо шукану інформацію складно відразу помітити. ...можуть встановлювати причиново-наслідкові чи інші зв'язки на основі глибокого розуміння достатньо великих за обсягом фрагментів тексту...

...не тільки можуть читати прості й відомі їм тексти та розуміти їх прямолінійно, але й демонструють, навіть за відсутності чітких указівок, певну здатність пов'язувати кілька фрагментів інформації, робити висновки, які виходять за межі явно наведеної в тексті інформації, та пов'язувати інформацію з тексту з власним досвідом і знаннями...

ОКРЕМІ ПОНЯТТЯ

PISA

1 РІК НАВЧАННЯ

30
БАЛІВ

С. 53, 90...

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ СТАТУС

Число від -3,5 до 3,5

- Професія батьків
- Освіта батьків
- Матеріальні статки вдома
- Культурне тло вдома

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ СТАТУС: ВАЖЛИВА ПРИМІТКА

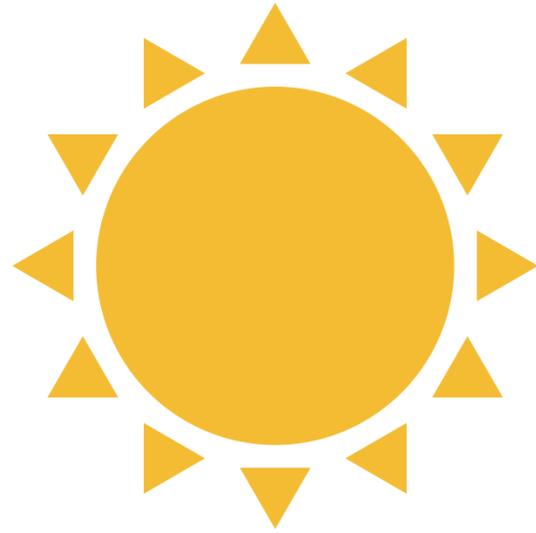
СТІЙКІ УЧНІ

НИЗЬКЕ
ЗНАЧЕННЯ
ESCS

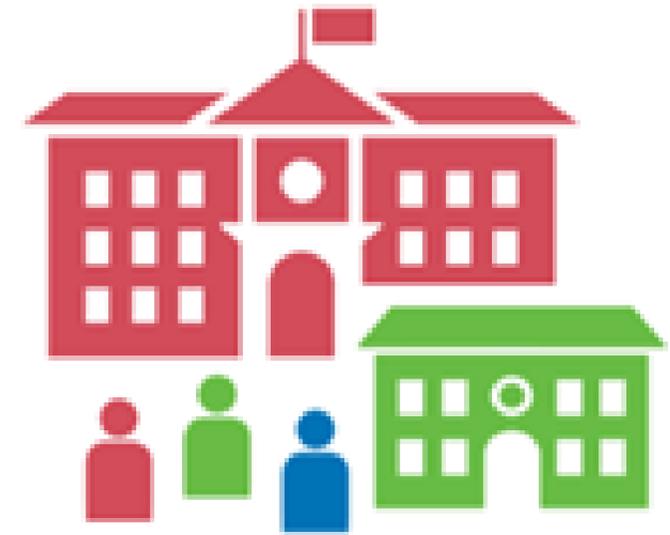

ВИСОКИЙ
РЕЗУЛЬТАТ

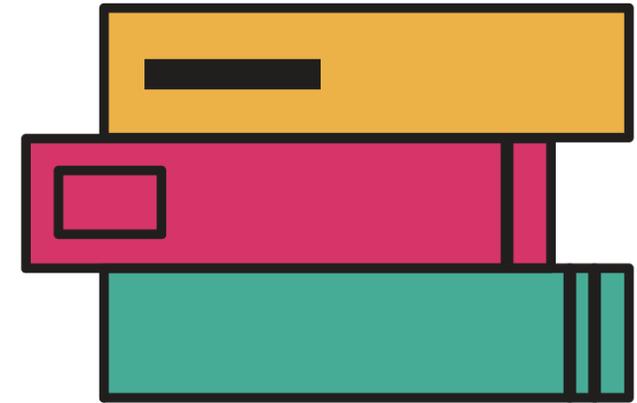
ПСИХОЛОГІЧНИЙ ДОБРОБУТ

ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

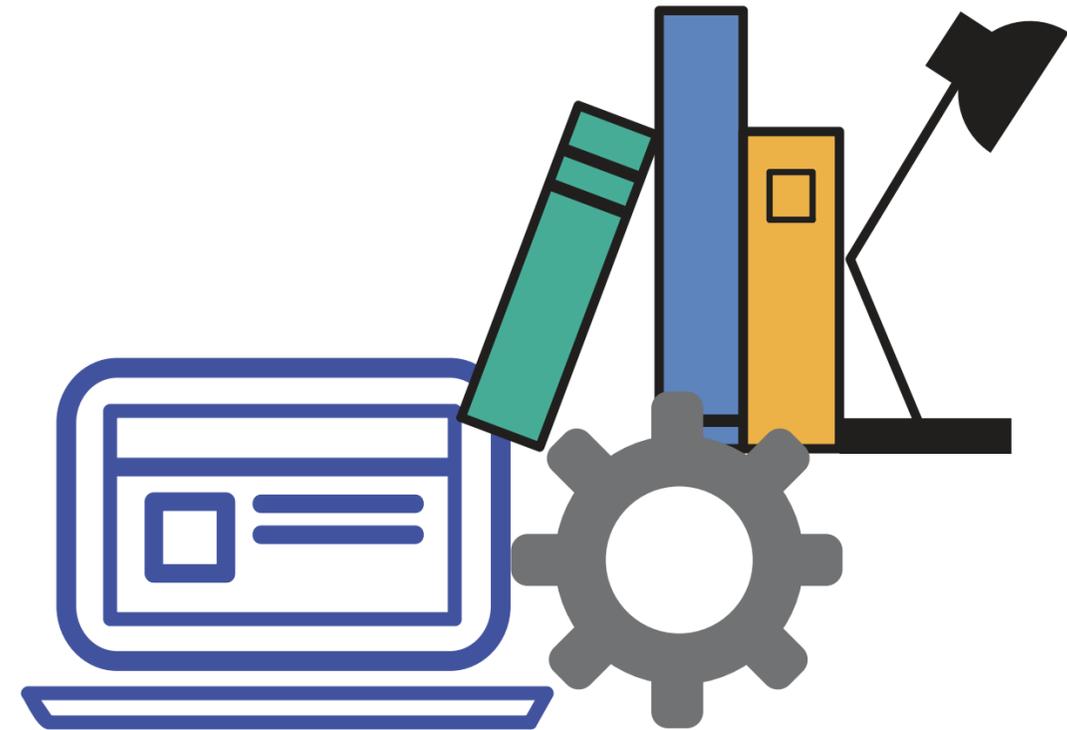

СТРУКТУРОВАНЕ / ПРЯМЕ ВИКЛАДАННЯ

С. 220, 222

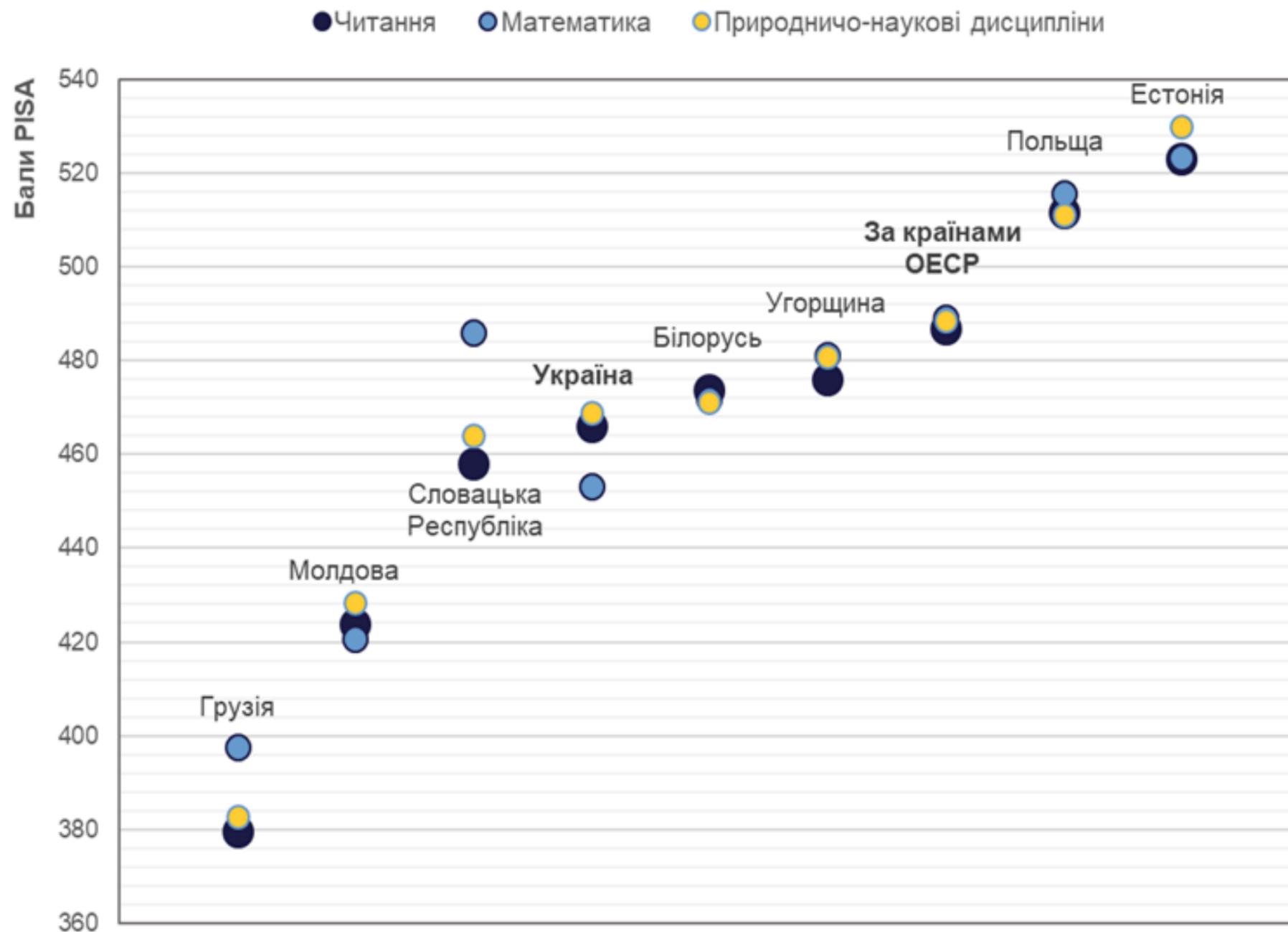
РЕСУРСИ В ОСВІТІ

ОКРЕМІ РЕЗУЛЬТАТИ

ЗАГАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Україна – ОЕСР

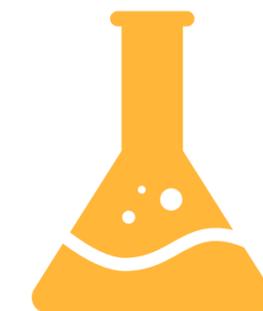
на 23 бали

на 39 балів

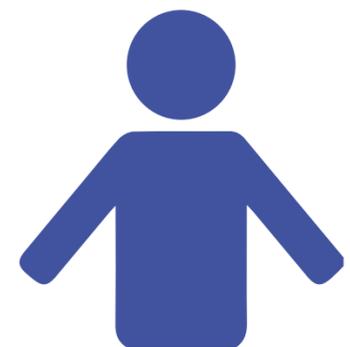

на 22 бали

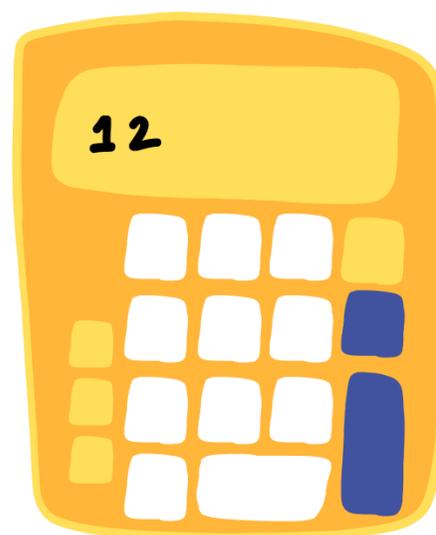
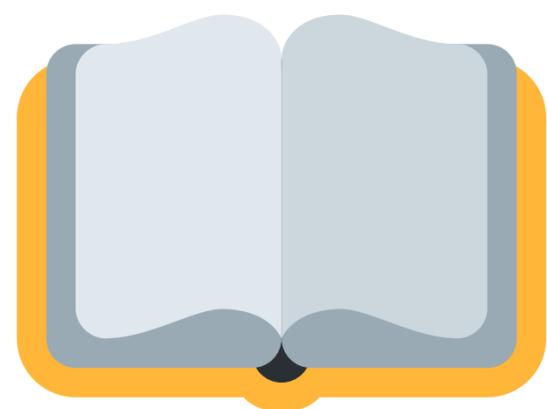

С. 53

ЗАГАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ

НЕ ДОСЯГЛИ БАЗОВОГО РІВНЯ

Україна

26 %

36 %

26 %

ОЕСР

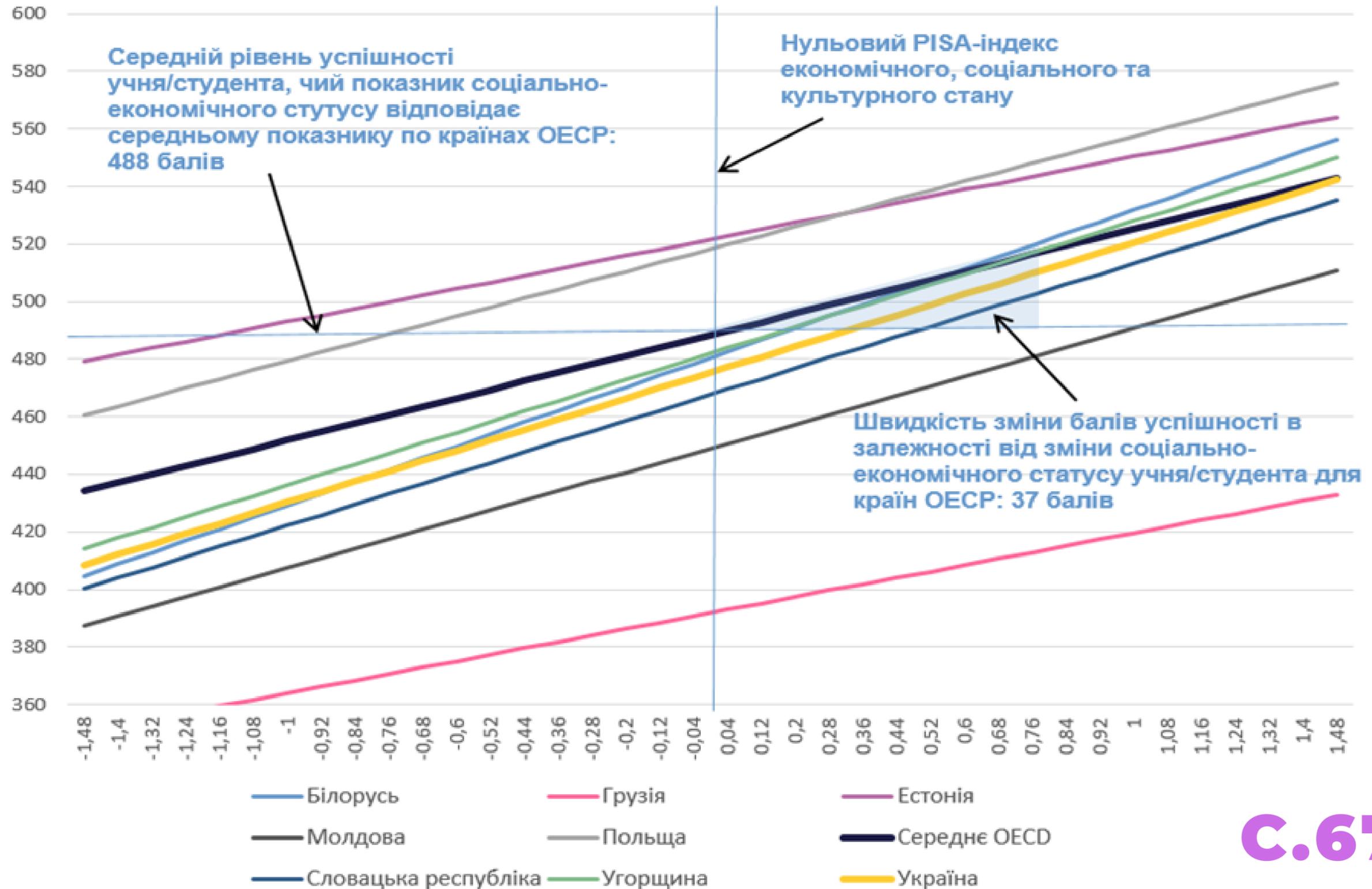
23 %

24 %

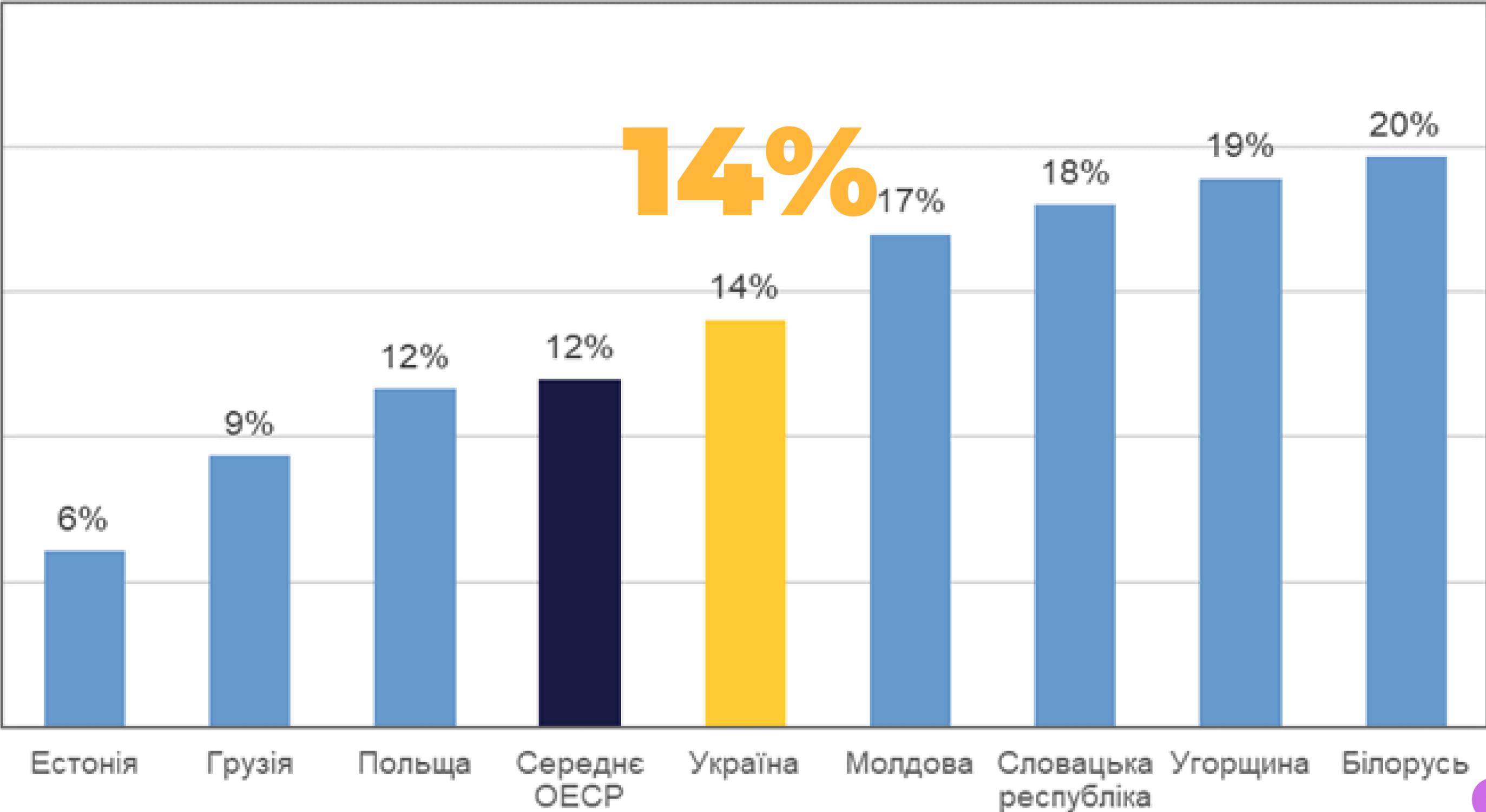
22 %

ОКРЕМІ ЧИННИКИ

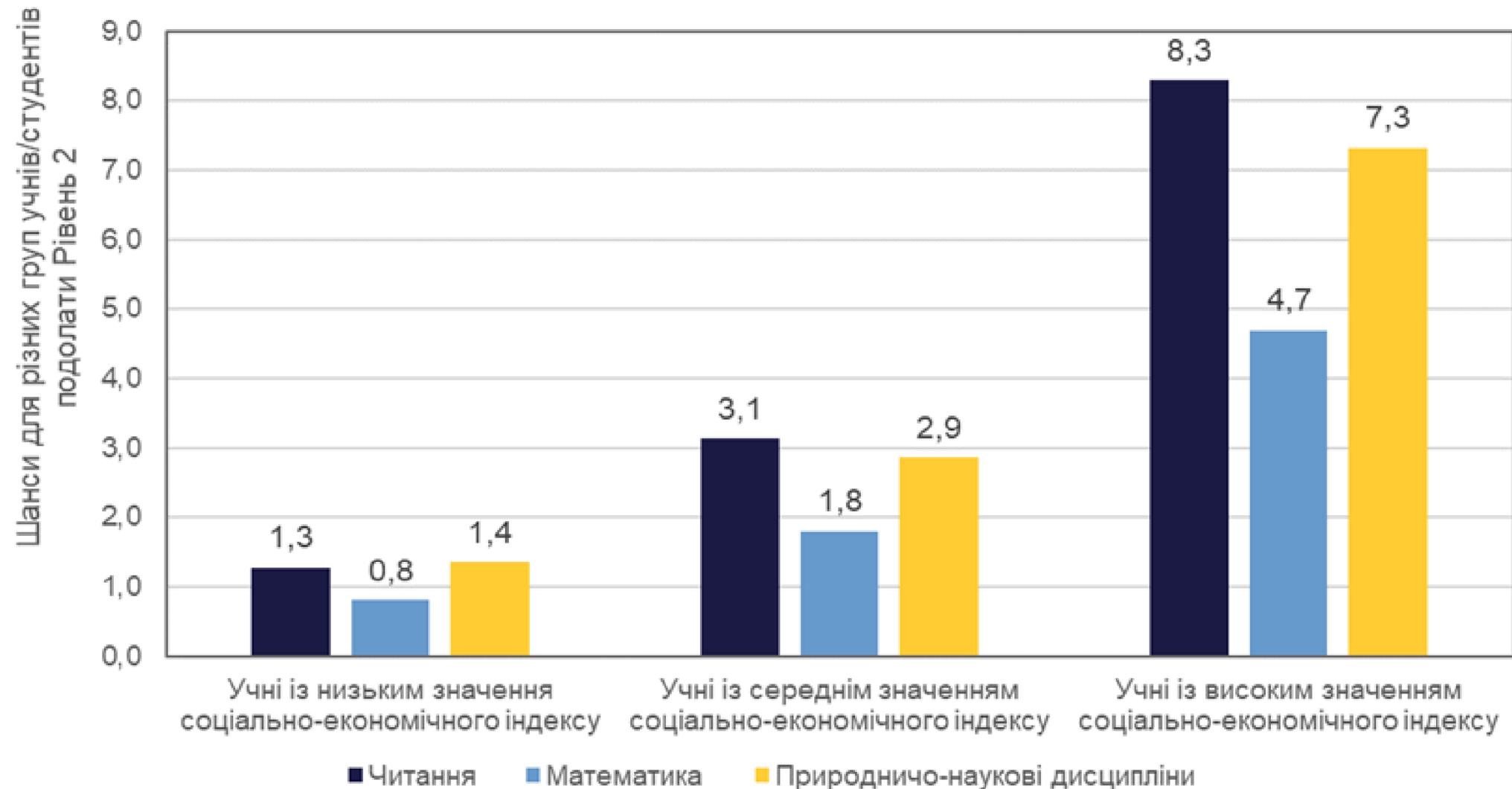
ШВИДКІСТЬ ВПЛИВУ ESCS

МІРА ВПЛИВУ ESCS

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ СТАТУС (ESCS)

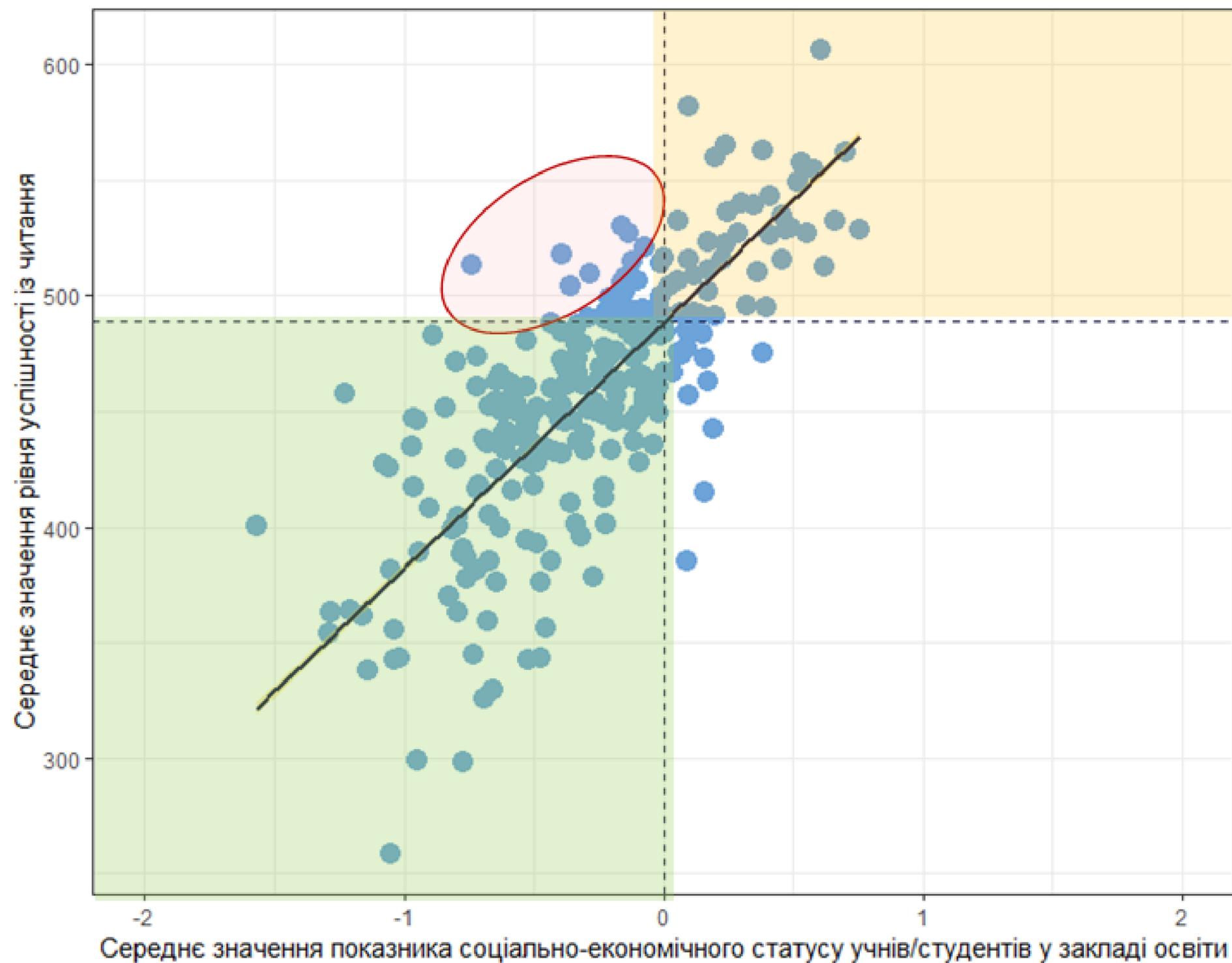

Учні / студенти
із високим індексом
ESCS
досягають Рівня 2
в 2-3 рази частіше,
ніж учні / студенти
із низьким
індексом ESCS

СТІЙКІ УЧНІ

12%

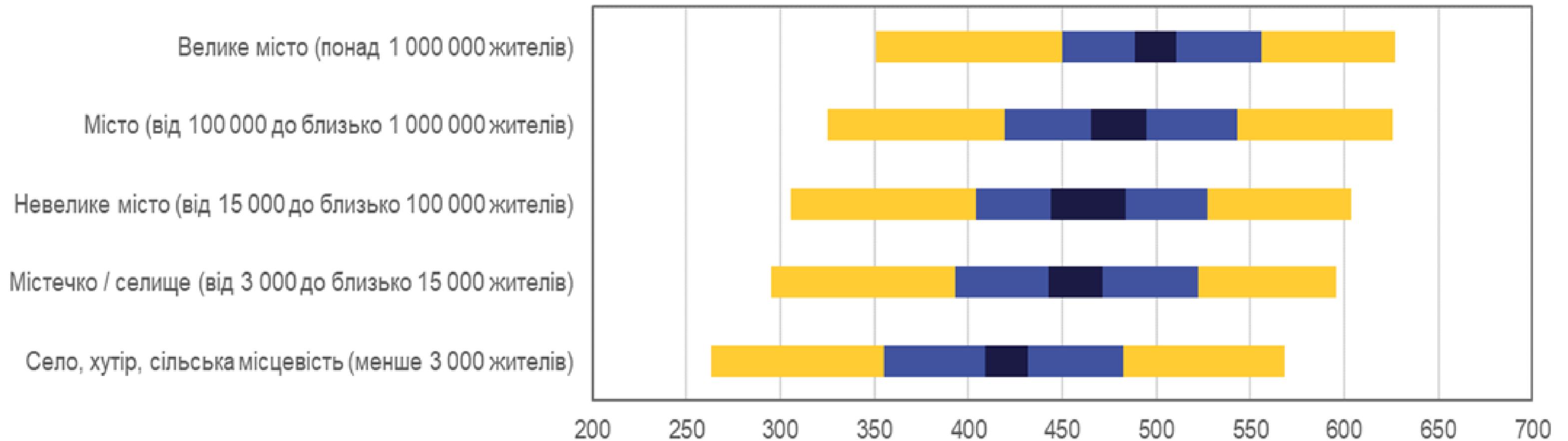

ВИСНОВОК

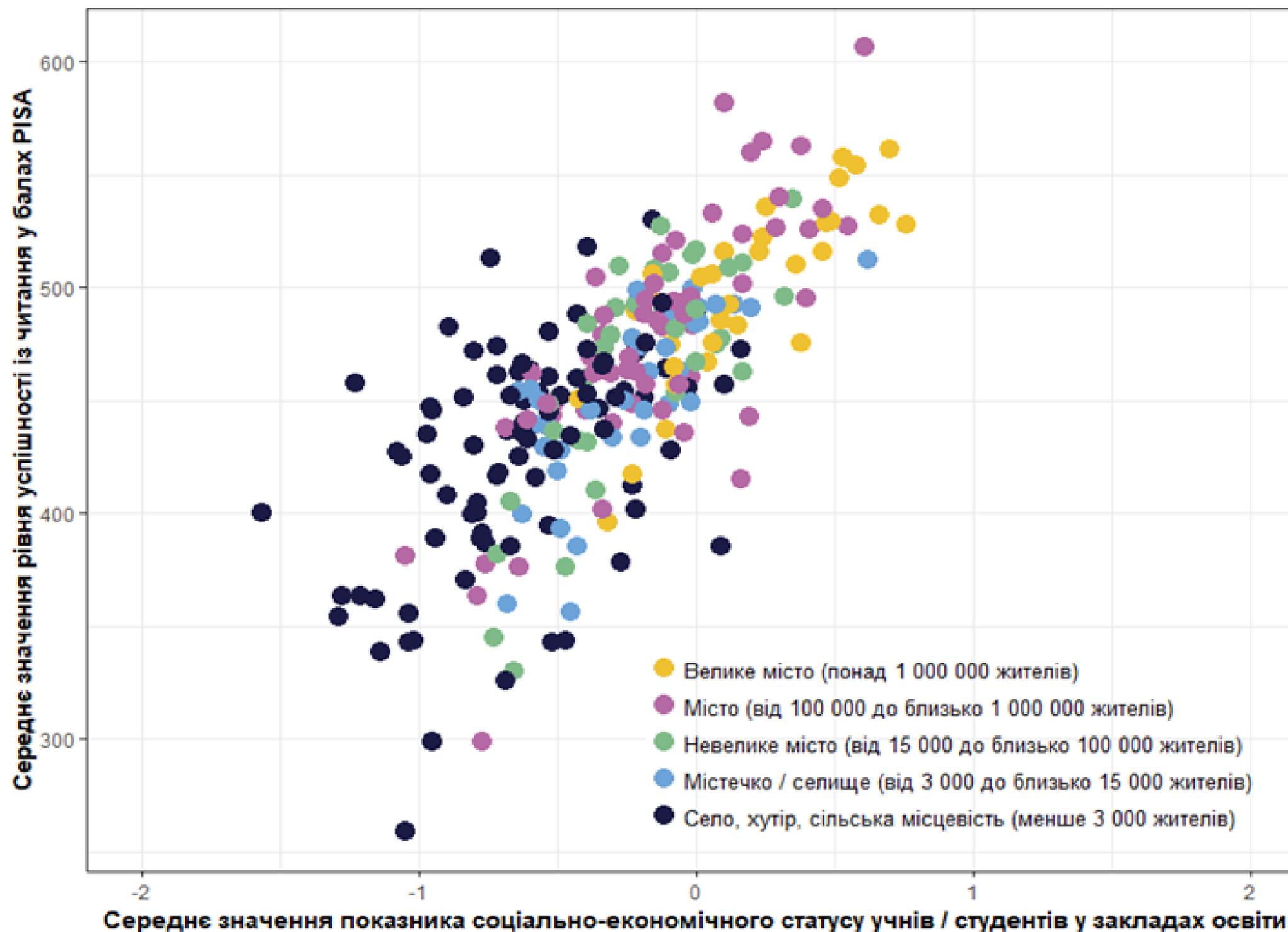
В Україні соціально-економічний статус сильно впливає на навчальні результати учнів / студентів, тобто дитина з незаможної родини, у якої батьки не мають освіти високого рівня та працюють на невисококваліфікованій роботі, має значно менше шансів стати успішною.

Водночас 12 % українських учнів / студентів із низьким соціально-економічним статусом досягають успіху, тобто незабезпеченість – це не вирок.

МІСЦЕ РОЗТАШУВАННЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

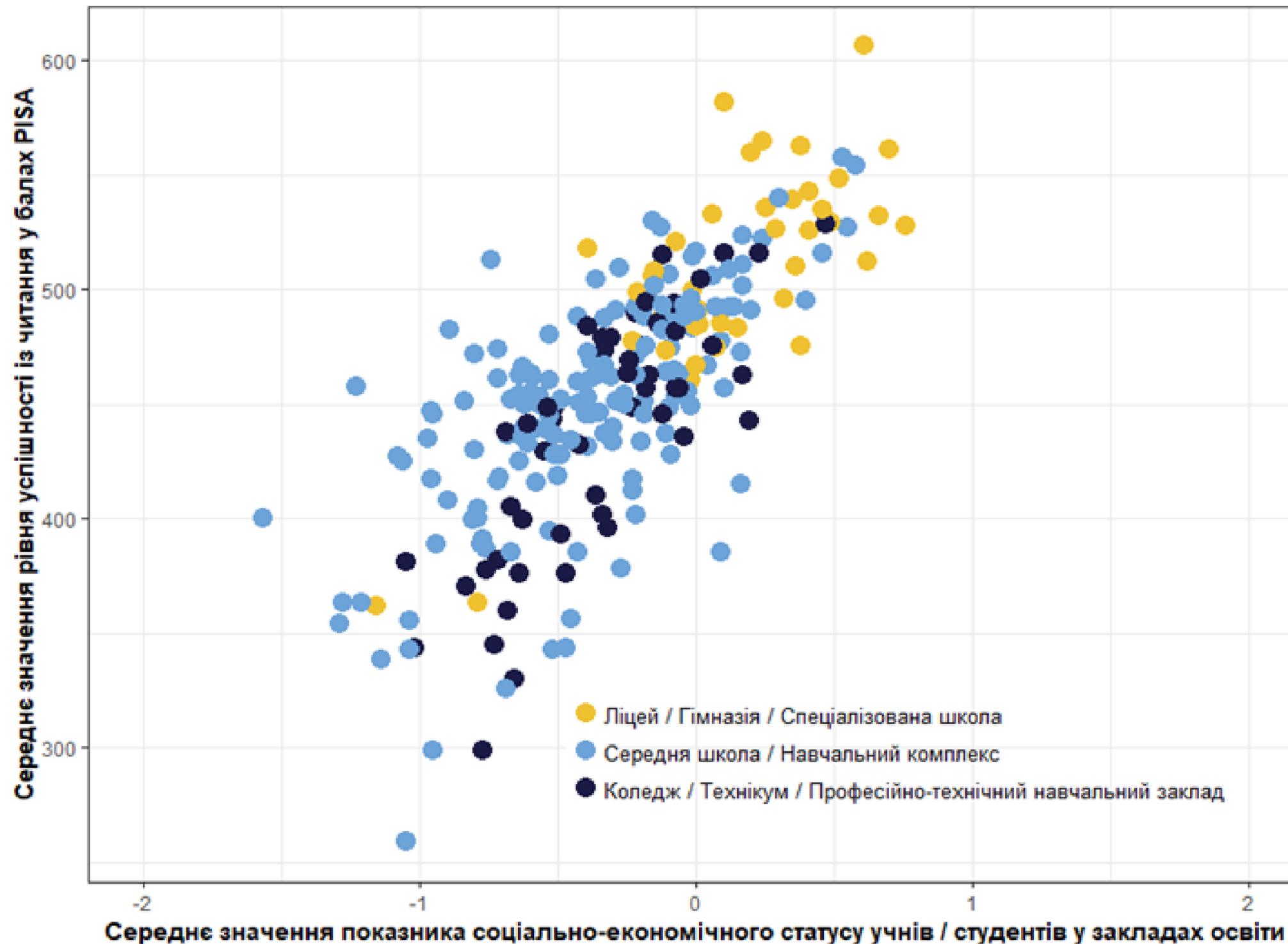
МІСЦЕ РОЗТАШУВАННЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ТА ESCS

ТИП ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

ТИП ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ТА ESCS

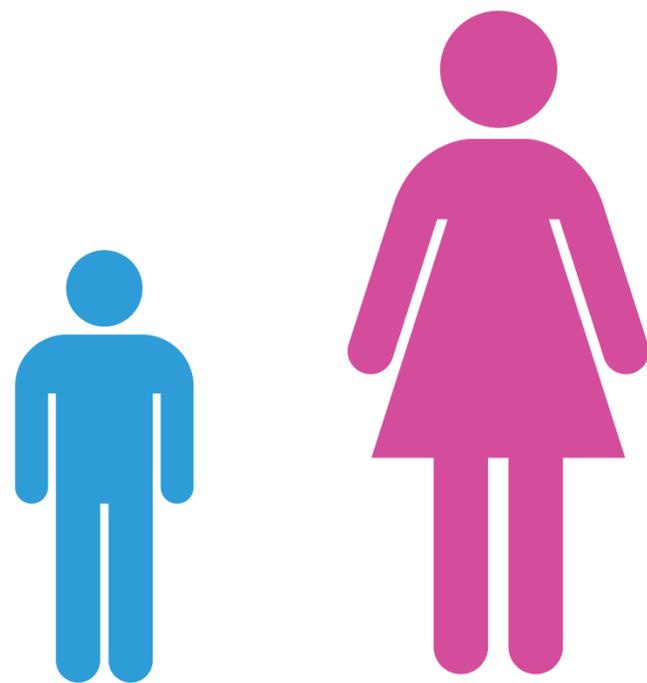
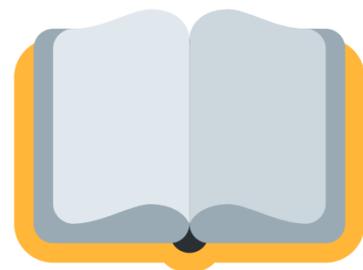

ВИСНОВОК

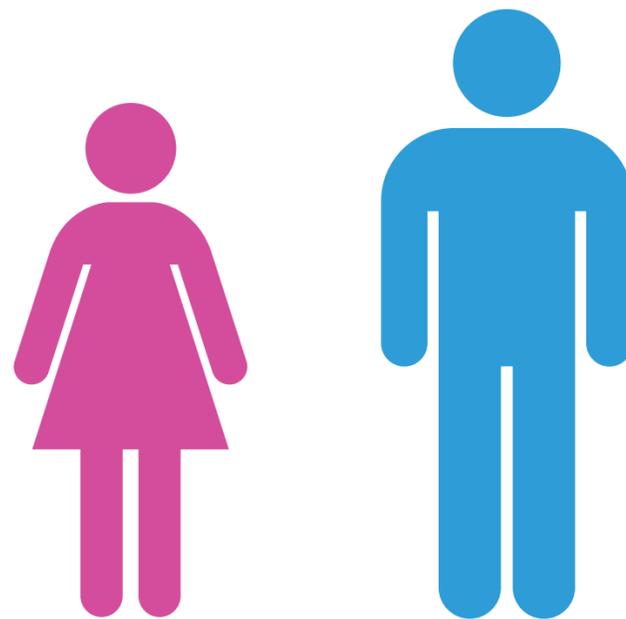
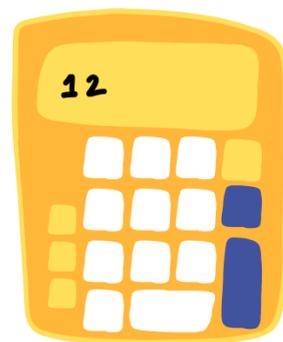
В Україні учні / студенти із нижчим соціально-економічним статусом найчастіше навчаються у звичайних ЗЗСО або в ЗПТО й проживають у невеликих містах, селищах або селах.

Натомість учні / студенти з великих міст мають більше можливостей навчатися в ліцеях, гімназіях і спеціалізованих школах, а відтак рівень успішності в них вищий.

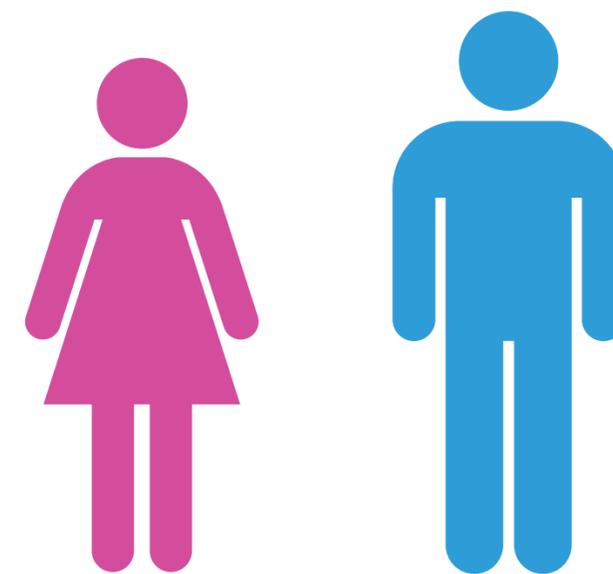
ХЛОПЦІ ТА ДІВЧАТА

34

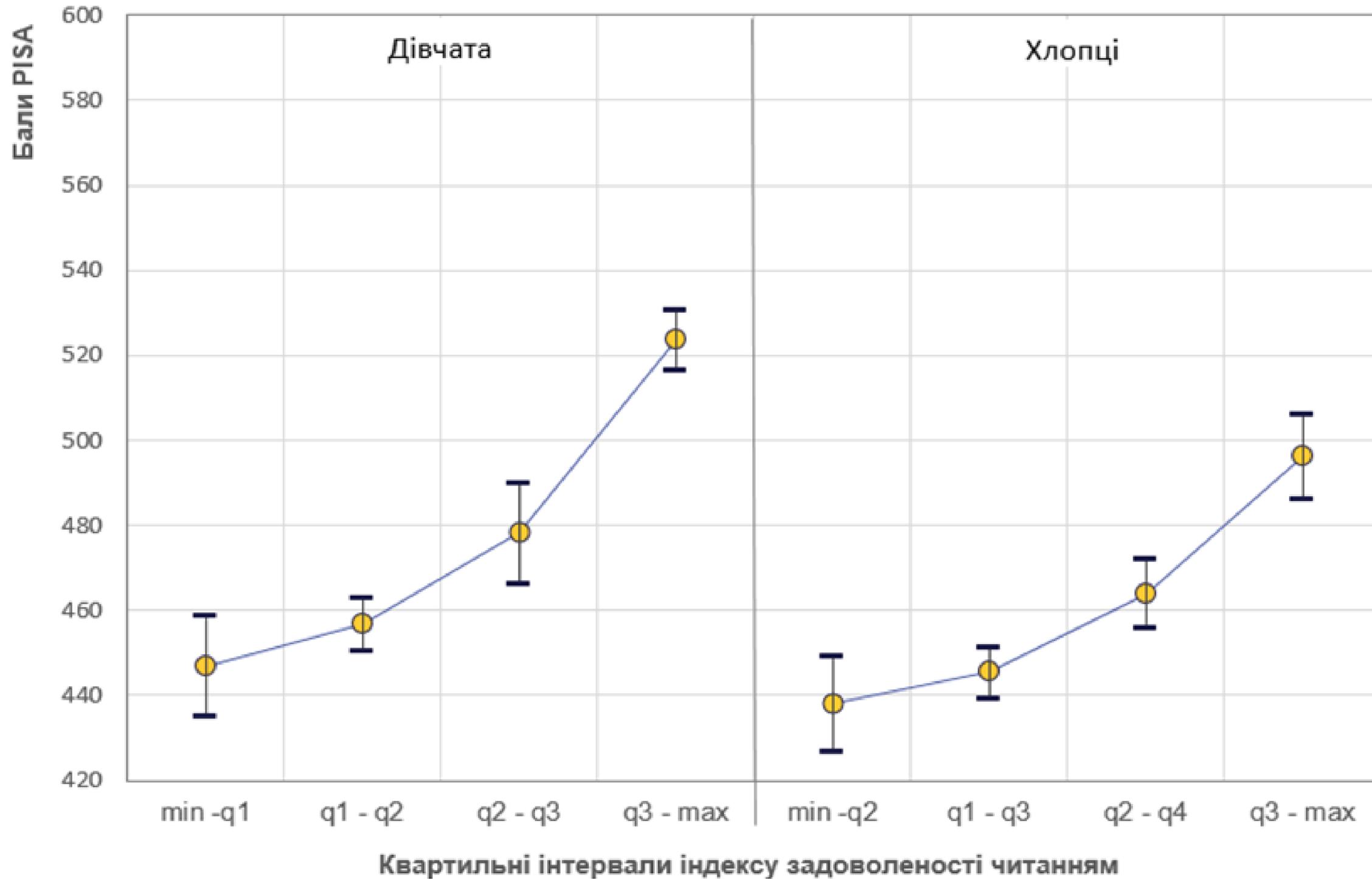
7

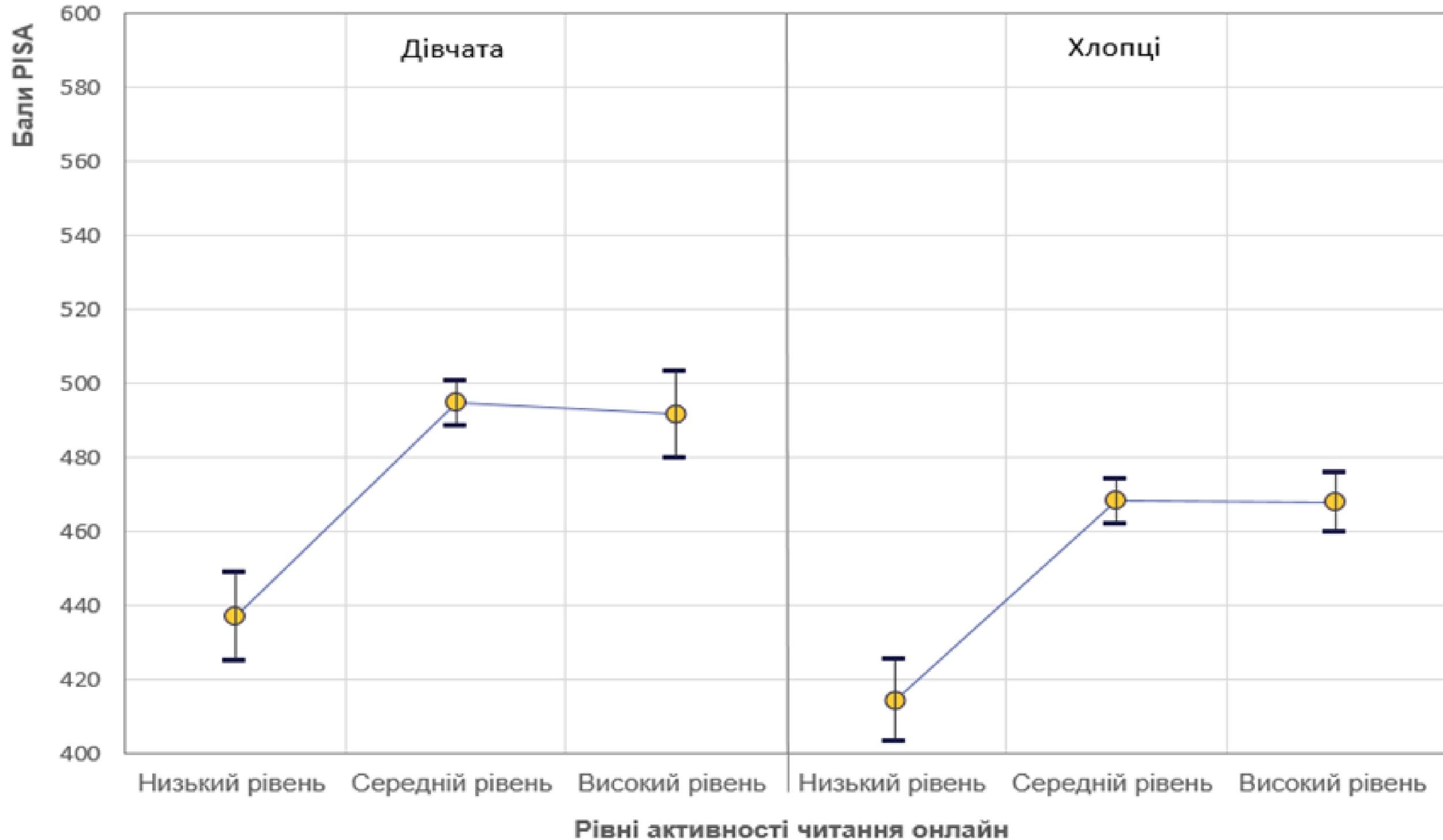
2

С. 60-62

ЧИТАННЯ ДЛЯ ЗАДОВОЛЕННЯ

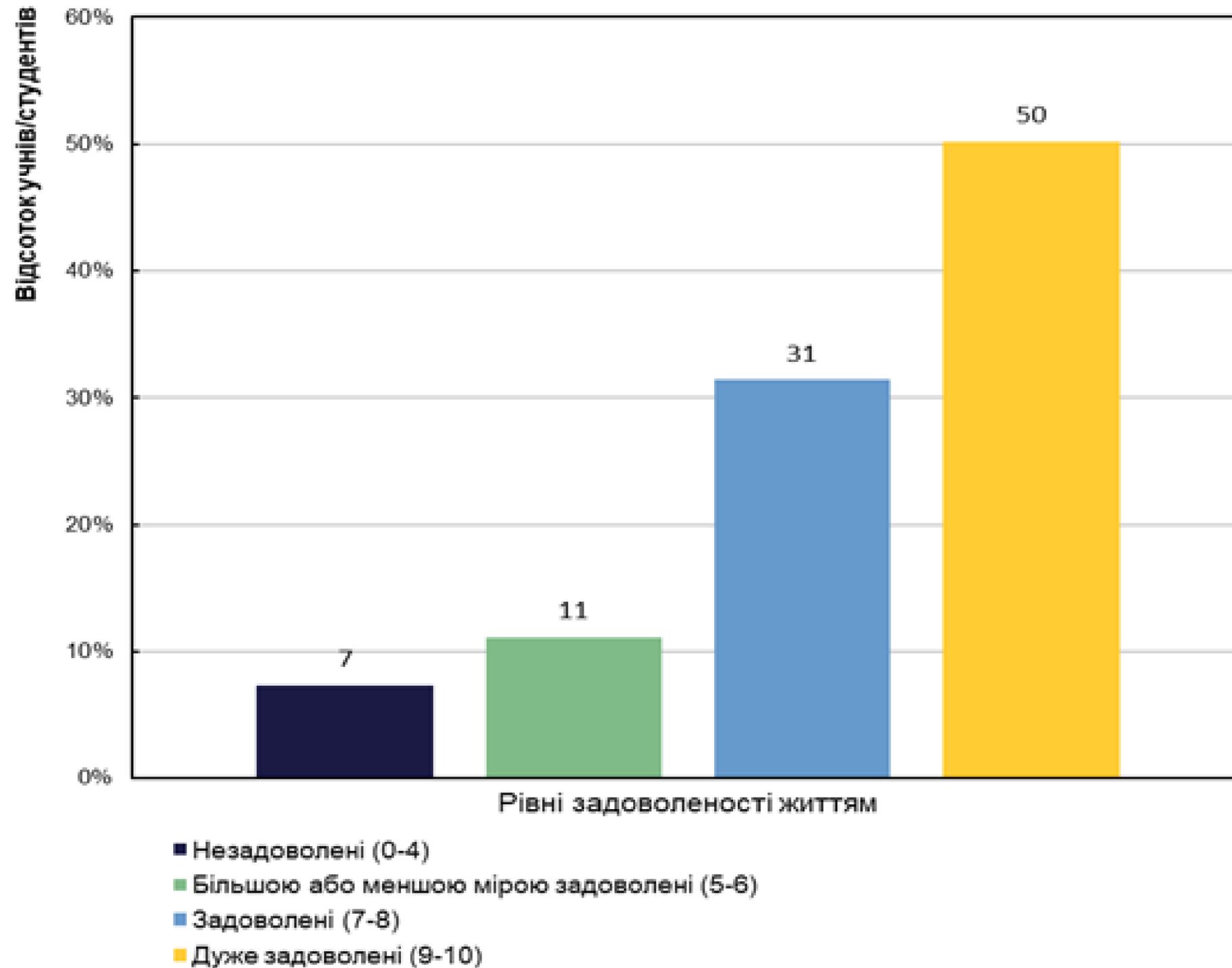
ЧИТАННЯ МАТЕРІАЛІВ ОНЛАЙН

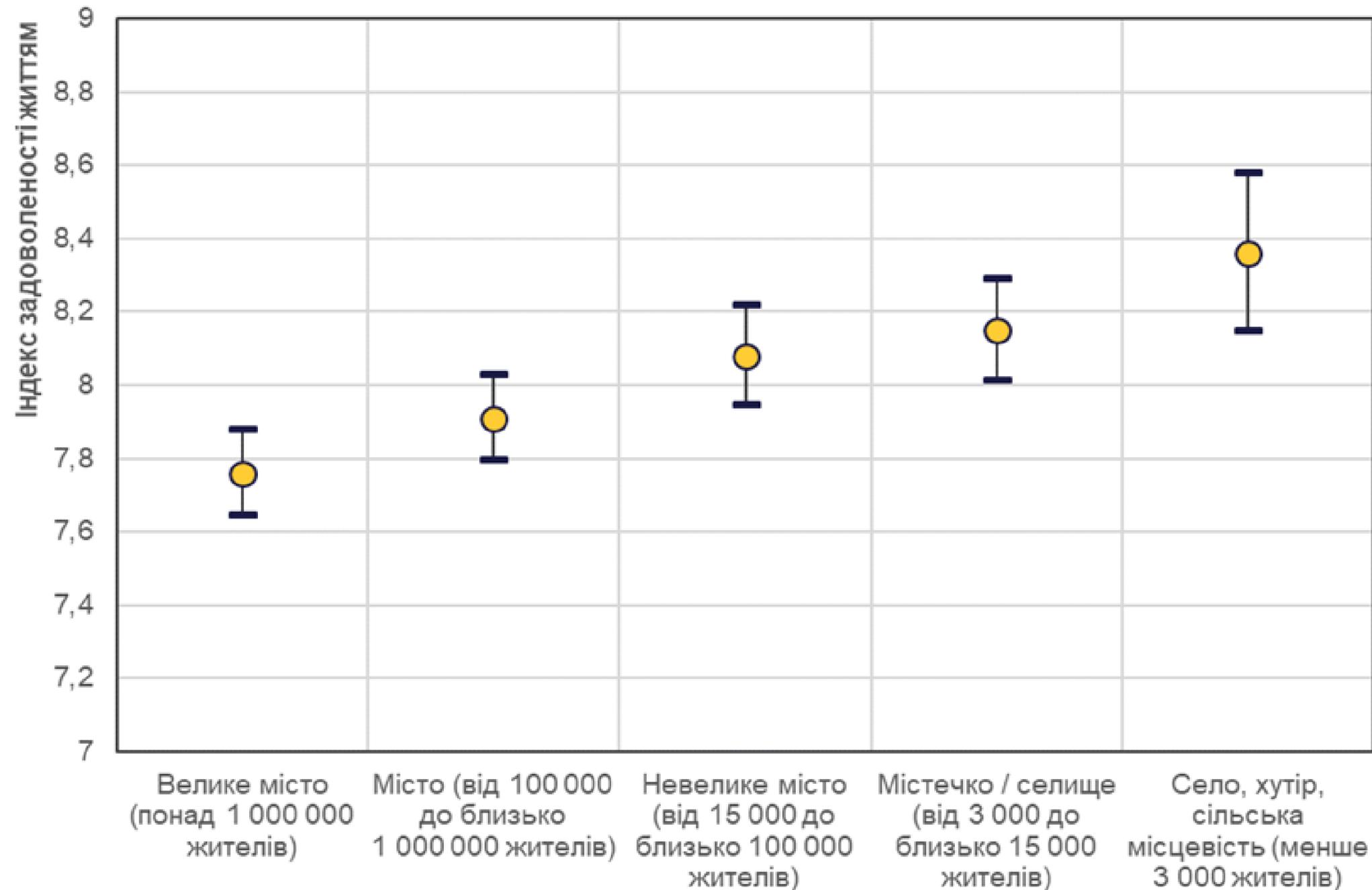
ВИСНОВОК

Вищих результатів у тестуванні PISA із читання досягають ті 15-річні українські підлітки, які часто читають для задоволення, читають не тільки художню, а й різноманітну публіцистичну літературу, складні перервані тексти (тобто тексти, що містять таблиці, графіки, посилання), працюють в інтернеті, щоб знайти потрібну інформацію, й активно читають, використовуючи електронні носії інформації.

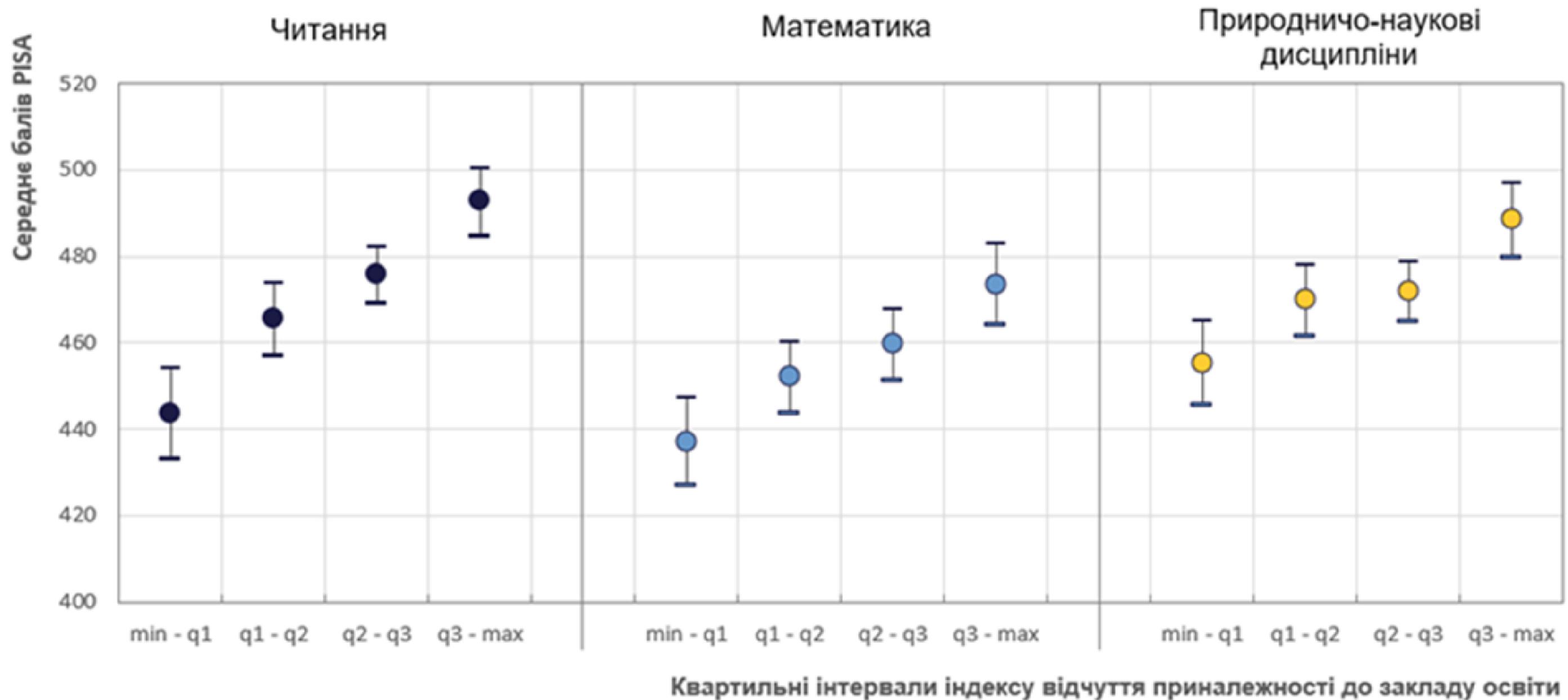
ЗАДОВОЛЕНІСТЬ ЖИТТЯМ

ЗАДОВОЛЕНІСТЬ ЖИТТЯМ І МІСЦЕ ПРОЖИВАННЯ

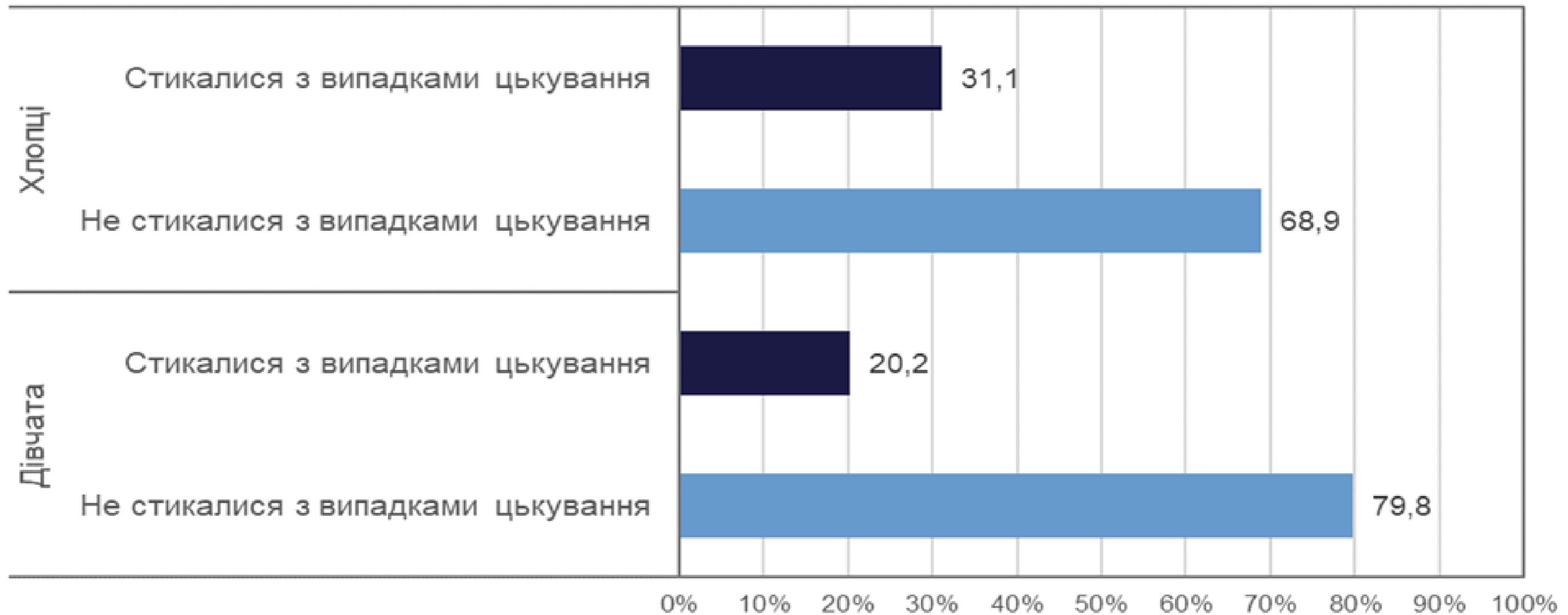
ВІДЧУТТЯ ПРИНАЛЕЖНОСТІ ДО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ Й УСПІШНІСТЬ

ЦЬКУВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

26 %

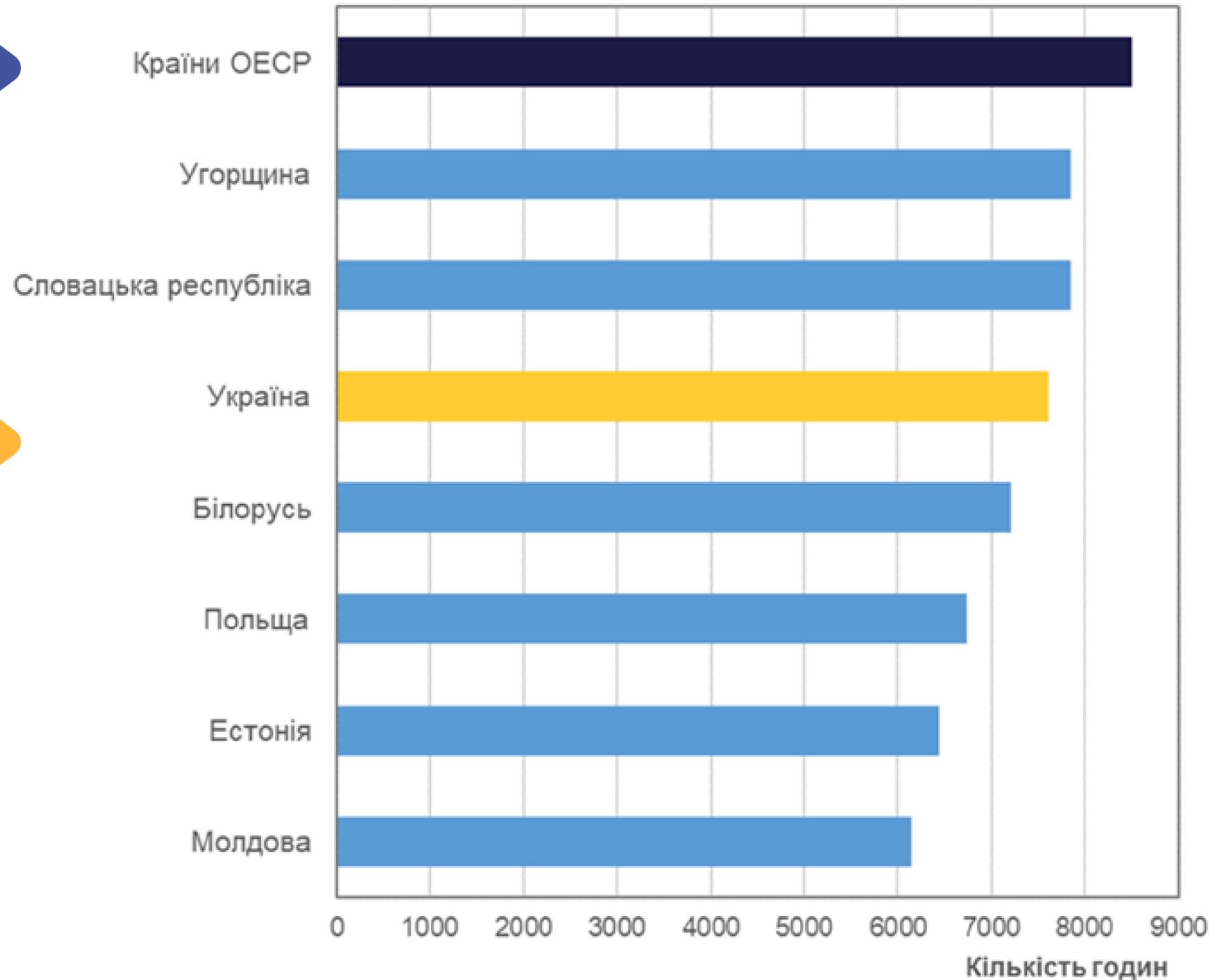
ВИСНОВОК

Ці чинники PISA досліджувалися через анкетування учнів / студентів і керівників закладів освіти.

Більшість результатів базується лише на відповідях респондентів, тобто на суб'єктивних враженнях, відчуттях і знаннях.

Відповідно, усі висновки потребують додаткових спеціальних досліджень.

ЧАС ВИКЛАДАННЯ

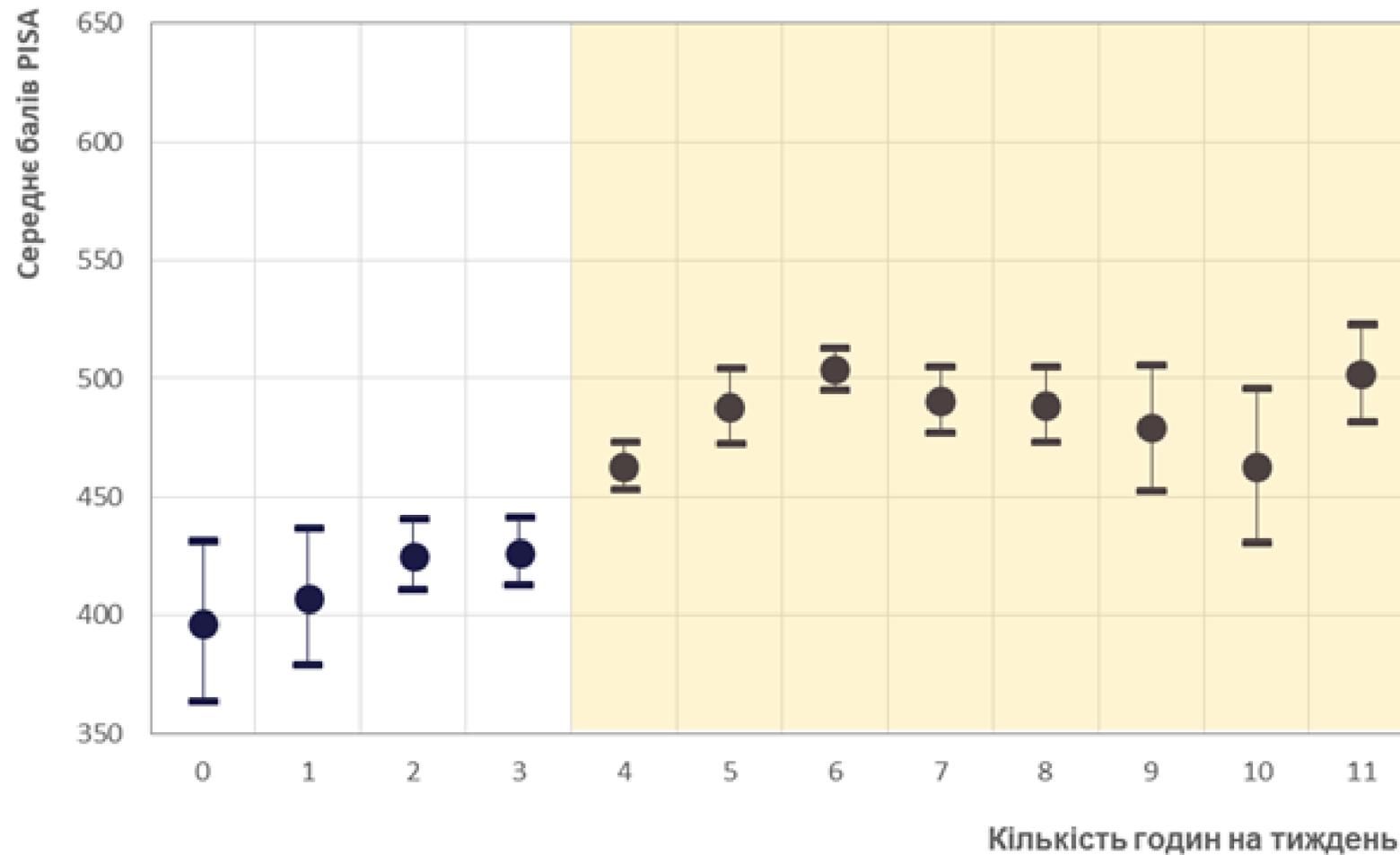

ЧАС ВИКЛАДАННЯ

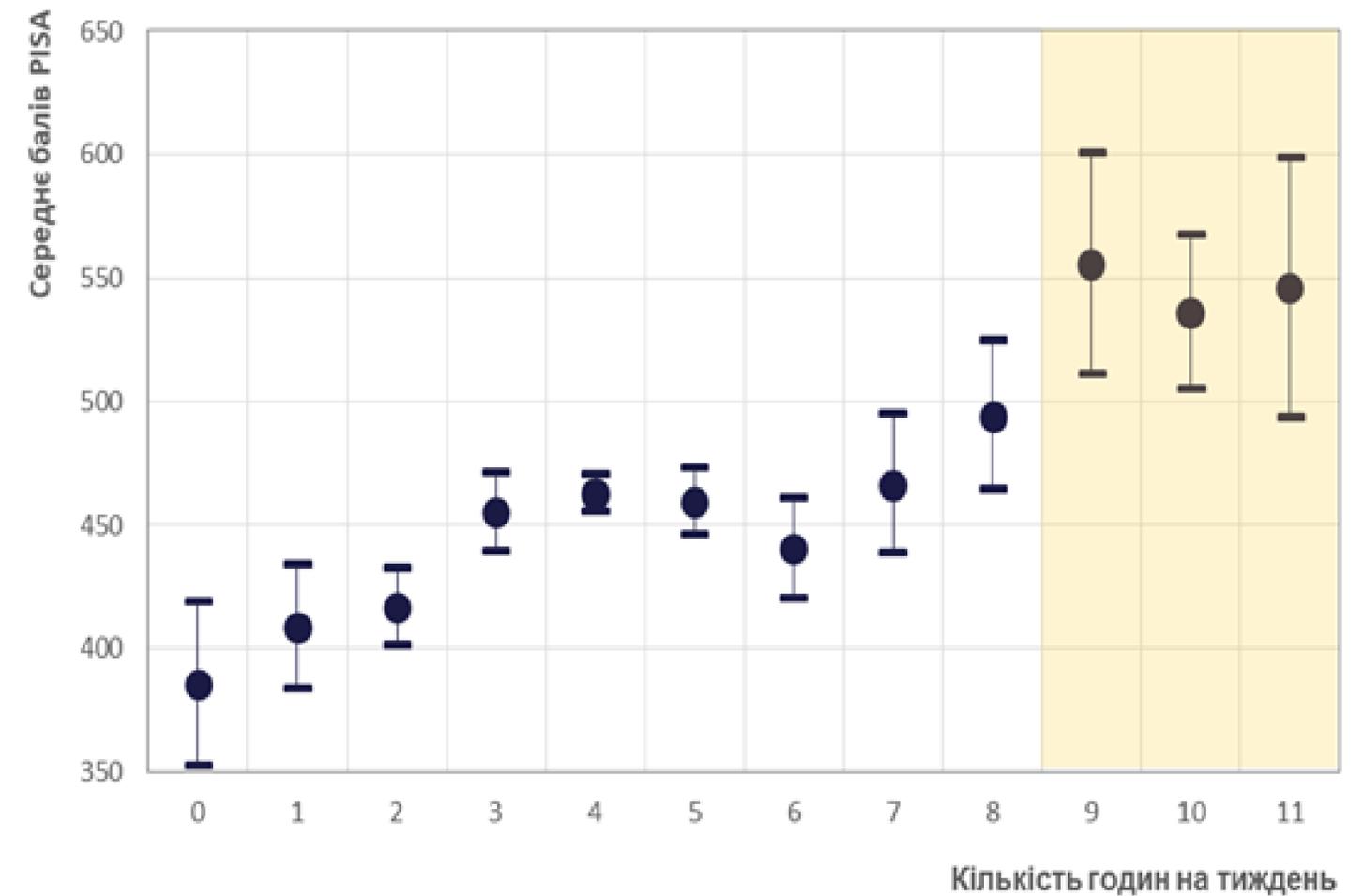
> 4 ГОДИН

Читання

> 9 ГОДИН

Математика

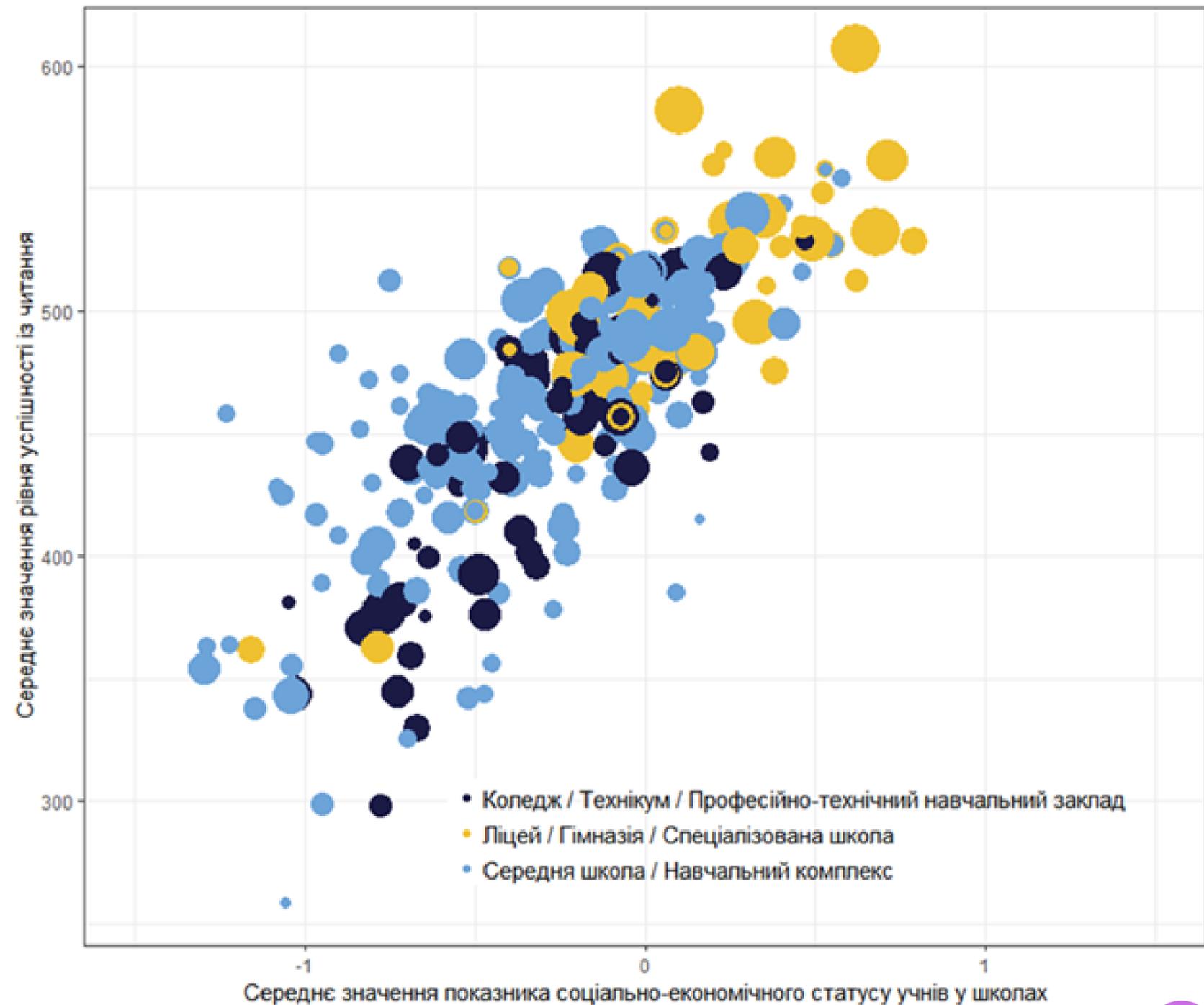

ЧАС ВИКЛАДАННЯ

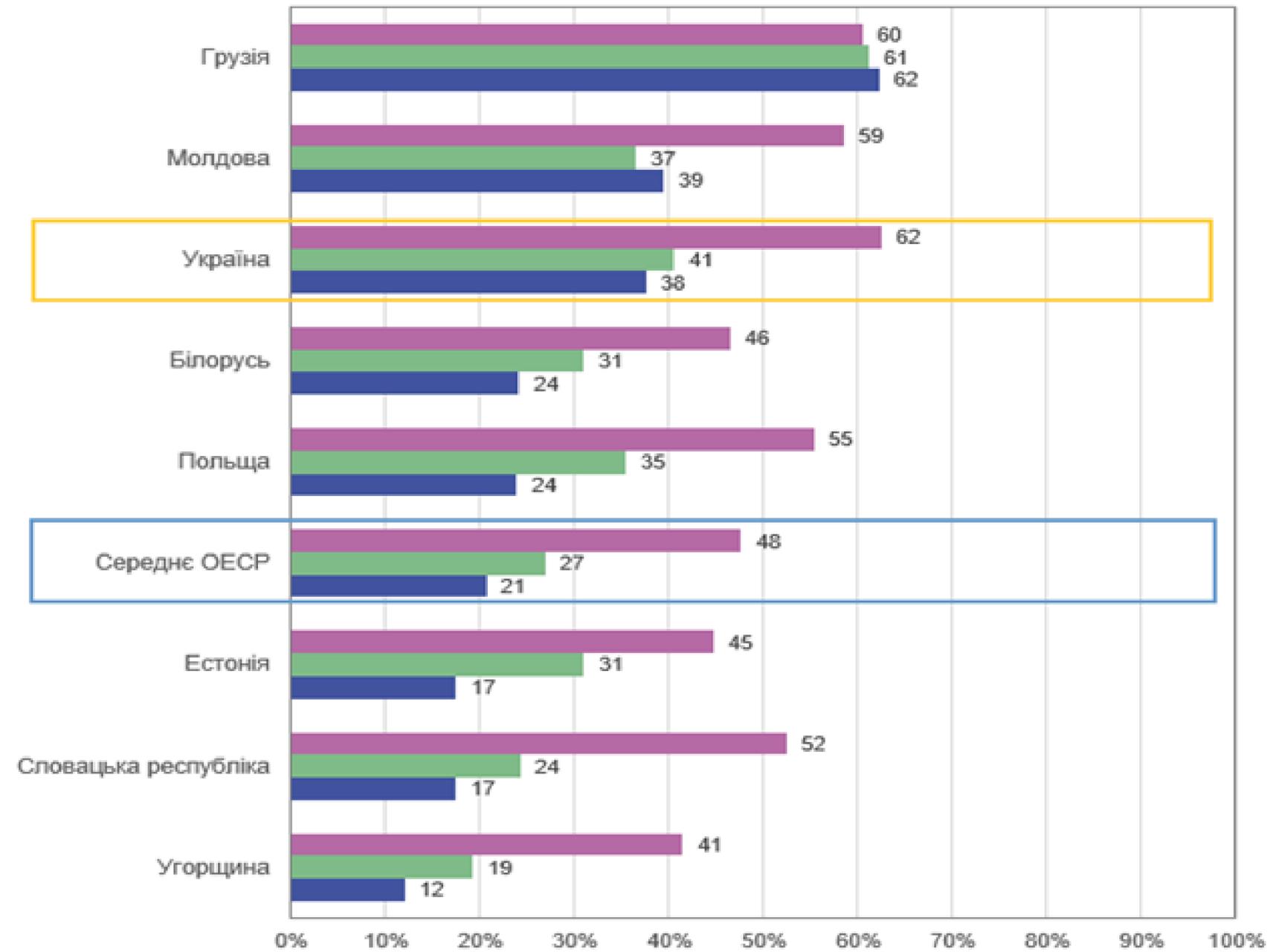
1 ГОДИНА

+9

МАРНУВАННЯ ЧАСУ

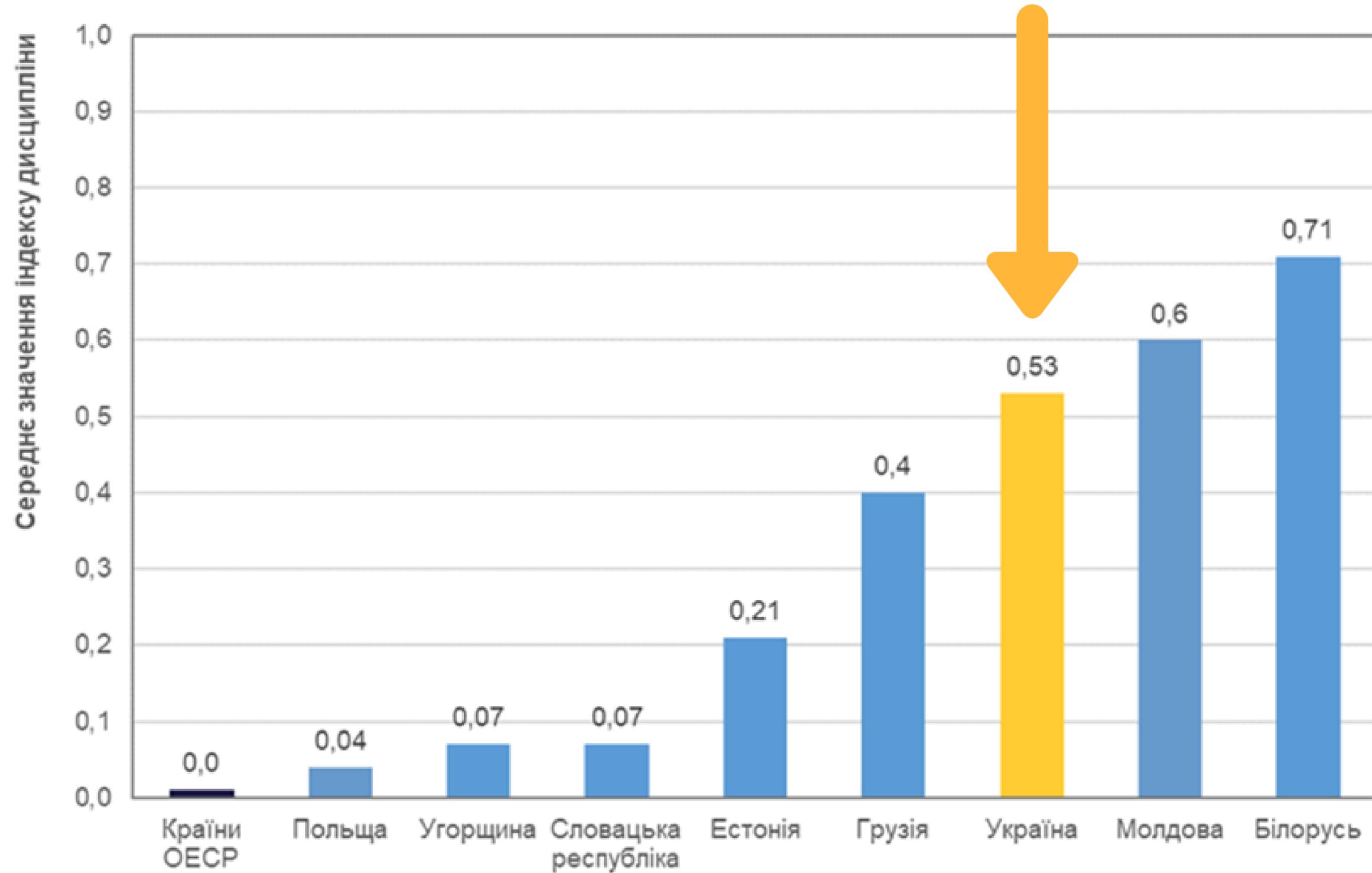
■ Я запізнився/лася до навчального закладу

■ Мене не було на деяких заняттях без поважної причини

■ Мене не було в навчальному закладі цілий день без поважної причини

Відсоток учнів/студентів

ДИСЦИПЛІНА

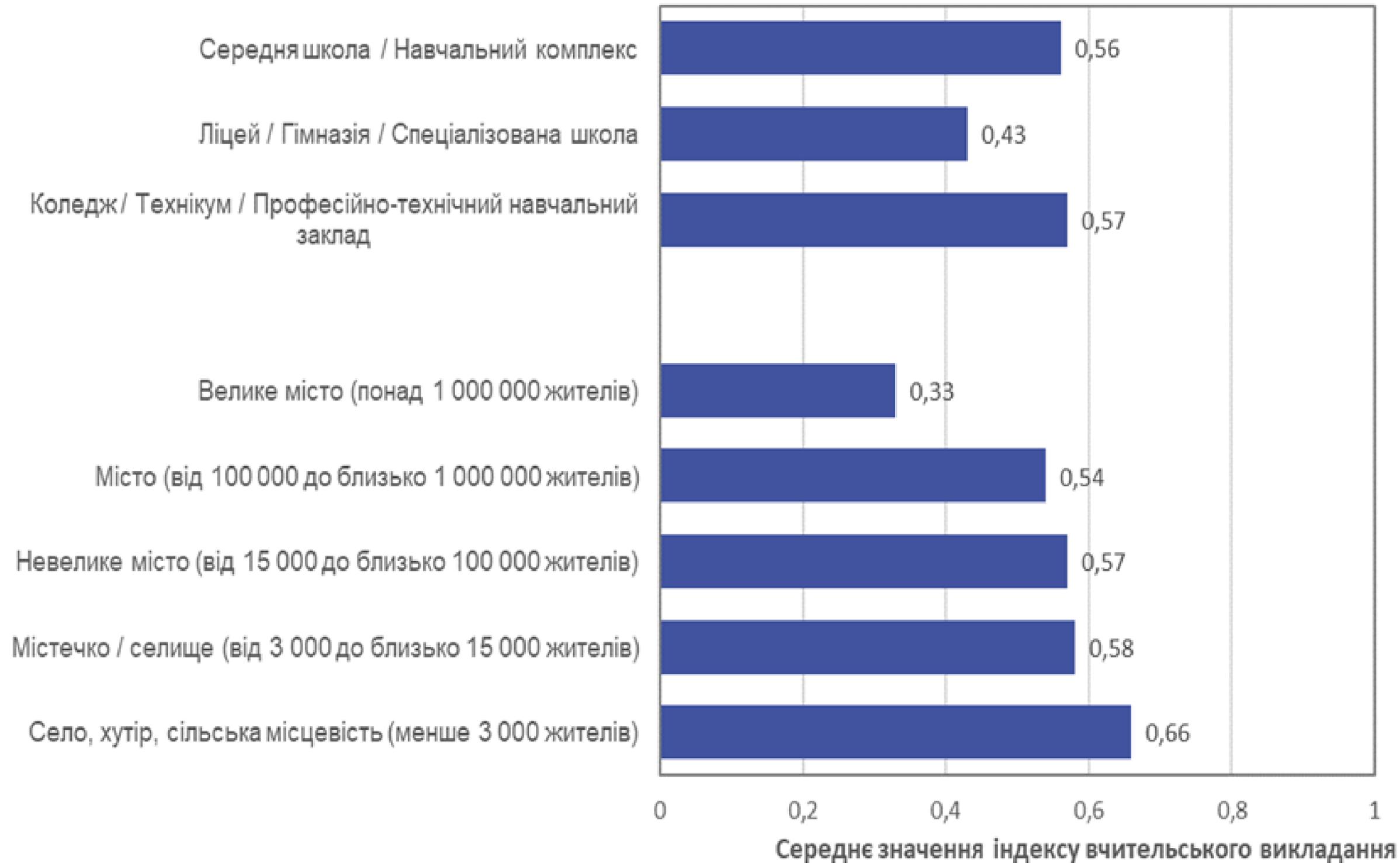
ВИСНОВОК

На успішності учнів / студентів суттєво позначається неефективне використання часу (невідвідування занять, запізнення, низька дисципліна).

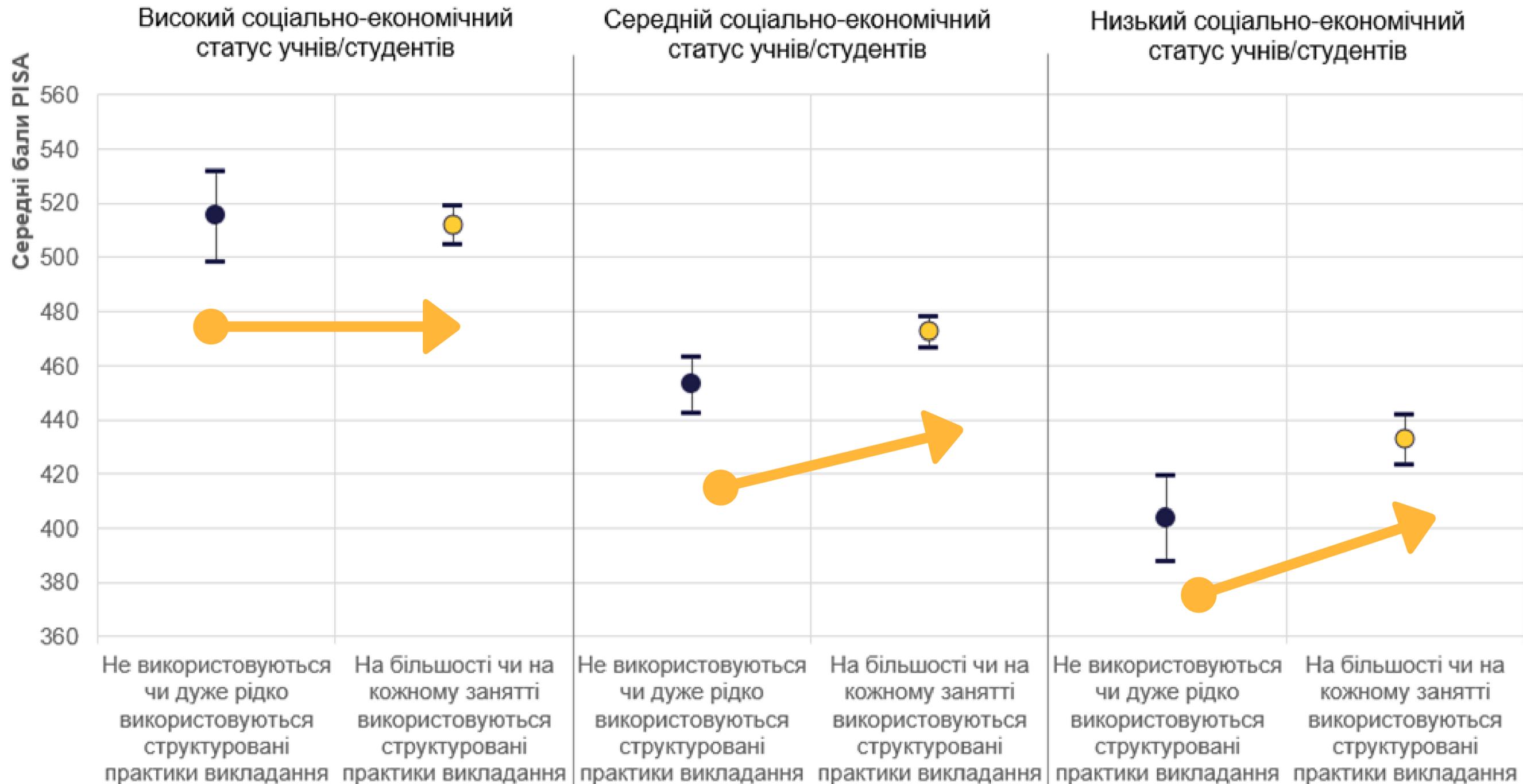
Обсяг часу, відведений на опанування відповідних предметів освітніми програмами, недостатній для досягнення високих результатів.

Питання ефективного використання часу потребують більш глибокого осмислення й прийняття дієвих рішень.

СТРУКТУРОВАНЕ / ПРЯМЕ ВИКЛАДАННЯ

СТРУКТУРОВАНЕ ВИКЛАДАННЯ ТА ESCS

ВИСНОВОК

Учителі / викладачі ліцеїв, гімназій та спеціалізованих закладів освіти у великих містах менш схильні до жорсткої регламентації роботи під час проведення своїх занять.

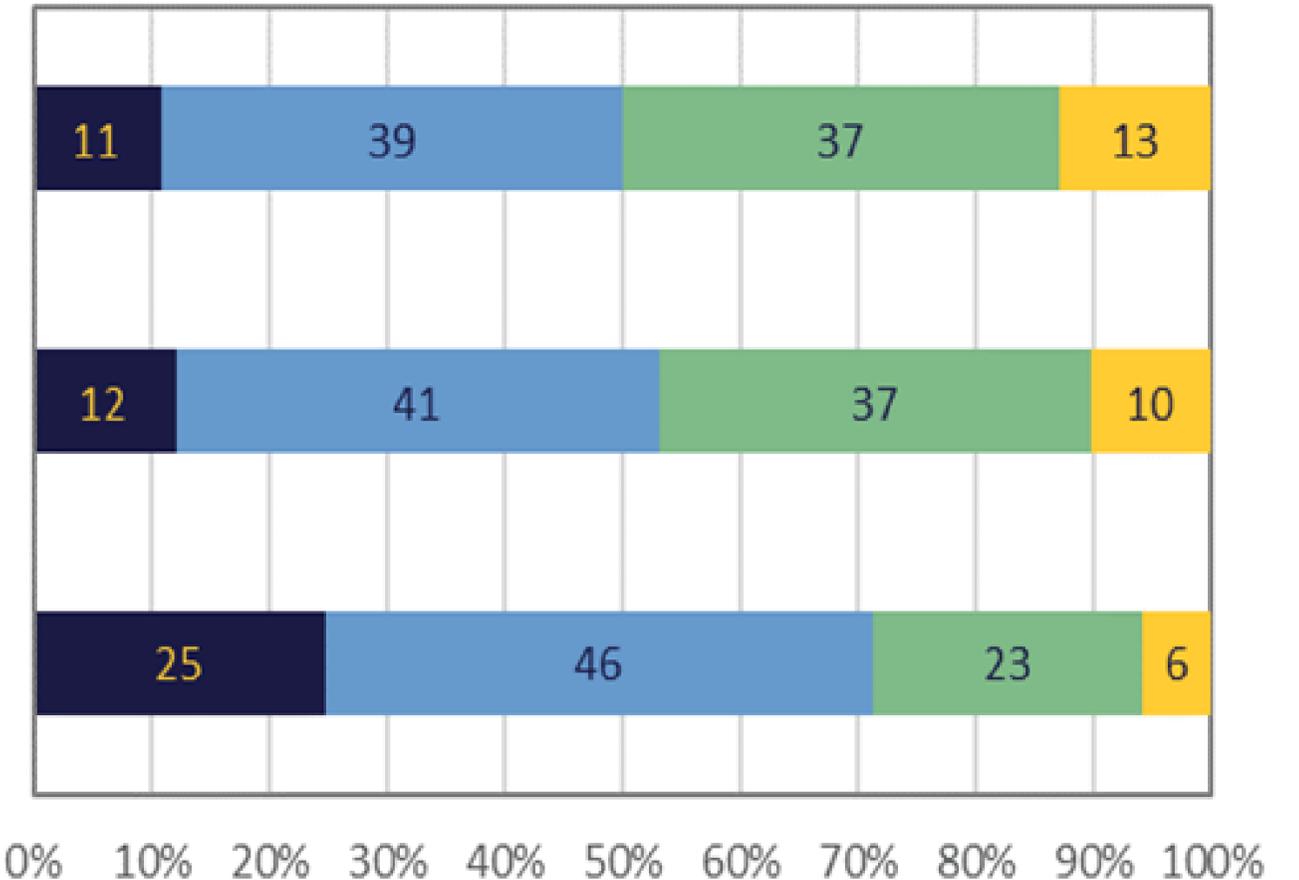
Однак успішність учнів /студентів із невисоким соціально-економічним статусом вища там, де вчителі / викладачі найчастіше використовують структуровані / прямі методи викладання.

ПІДТРИМКА ВЧИТЕЛЕМ

Учитель / викладач пояснює мені, як я можу покращити свої результати

Учитель / викладач радить мені, над чим я ще маю попрацювати

Учитель / викладач говорить мені про мої сильні сторони в цих предметах

■ Ніколи або майже ніколи

■ На багатьох заняттях

■ На деяких заняттях

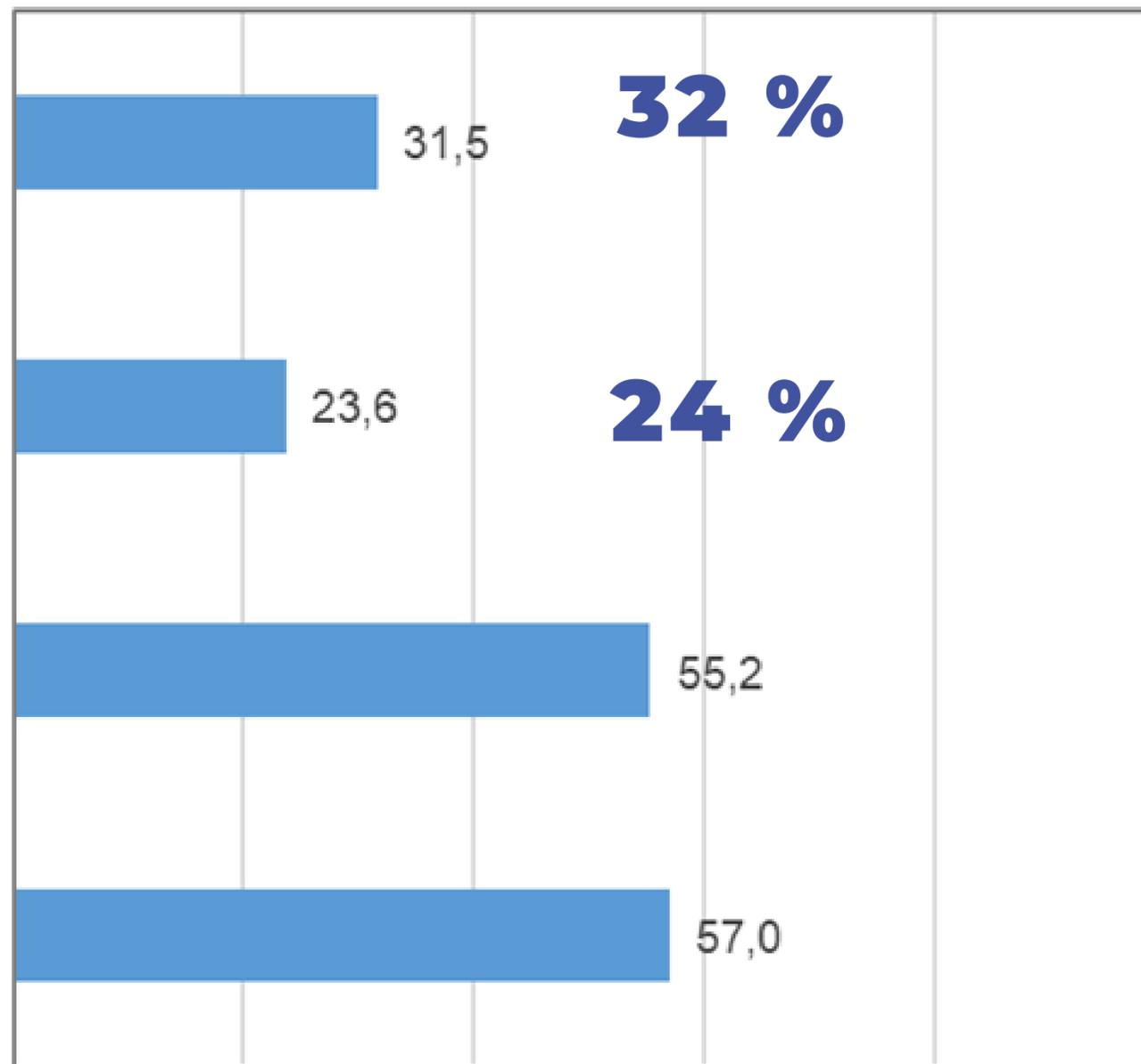
■ На кожному або майже на кожному занятті

ПІДТРИМКА БАТЬКАМИ

Україна

ОЕСР

На волонтерських засадах брали участь у роботах, що потребували фізичної сили, чи в інших заходах навчального закладу (наприклад, ремонту будівлі, допомога в підготовці вистави, участь у спортивних заходах, поїздках та інш.)

Брали участь у роботі органу управління навчального закладу (наприклад, батьківського комітету, ради навчального закладу)

Обговорювали успіхи своїх дітей з ініціативи когось з учителів / викладачів, які навчають цих дітей

Обговорювали успіхи своїх дітей з учителем / викладачем із власної ініціативи

0% 20% 40% 60% 80% 100%

Середній відсоток участі батьків у заходах

С. 235

ВИСНОВОК

Підтримка учнів / студентів учителями / викладачами та батьками є важливим аспектом освітнього середовища.

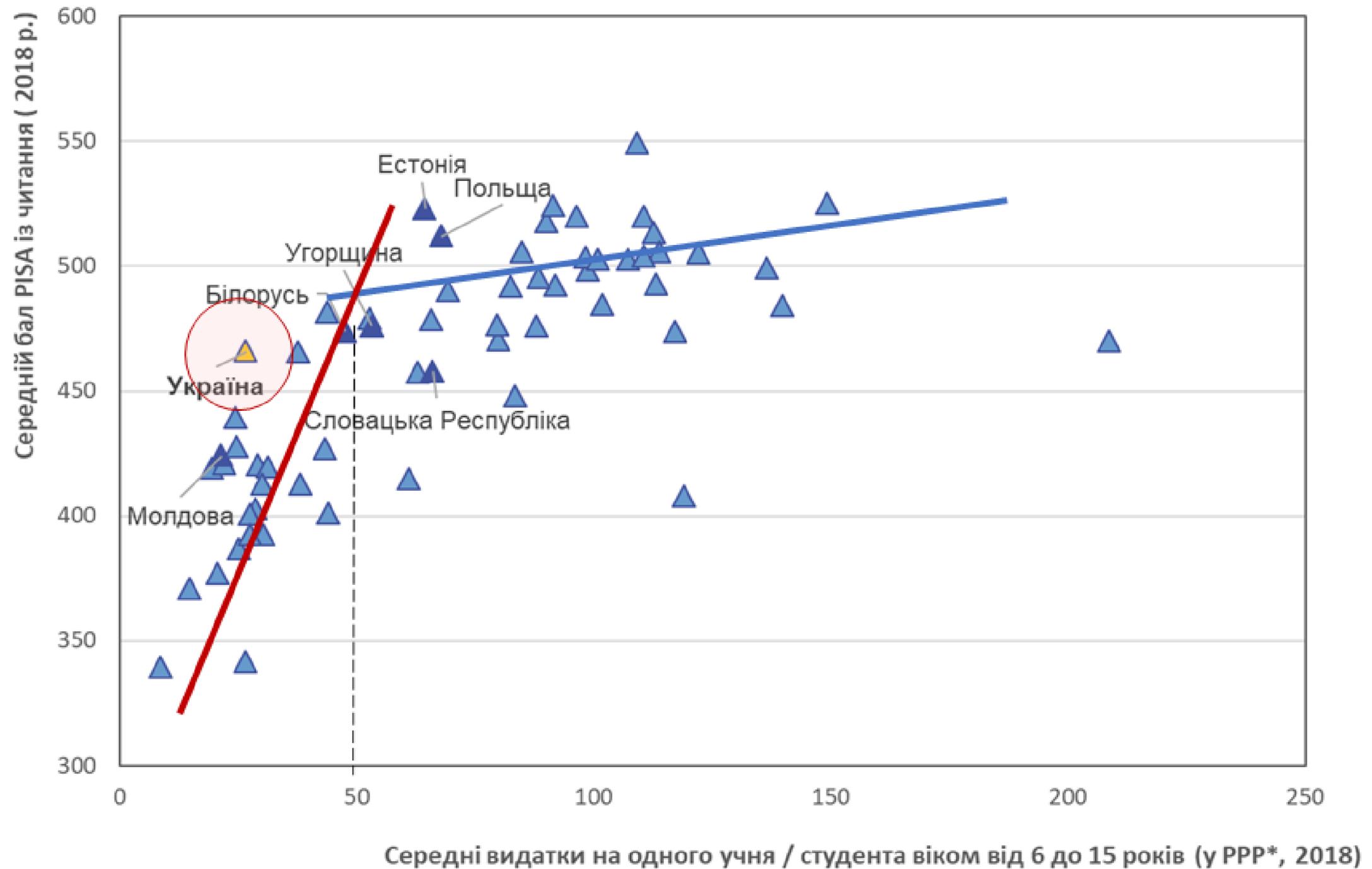
Навчальна підтримка з боку вчителя та емоційна підтримка з боку батьків позитивно позначається на успішності учнів / студентів.

Водночас учителям / викладачам варто більш часто акцентувати увагу на досягненнях учнів / студентів.

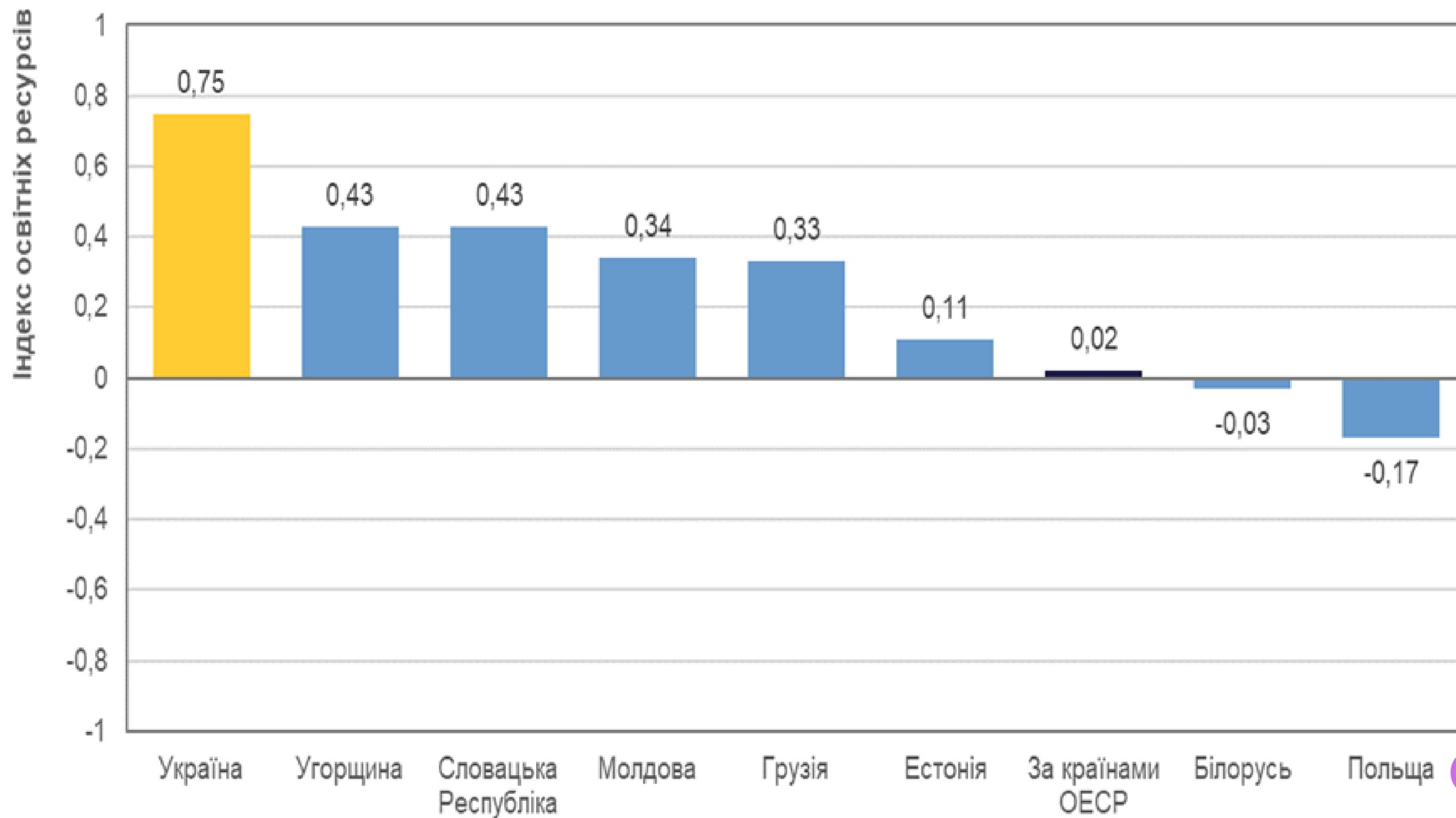
ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ

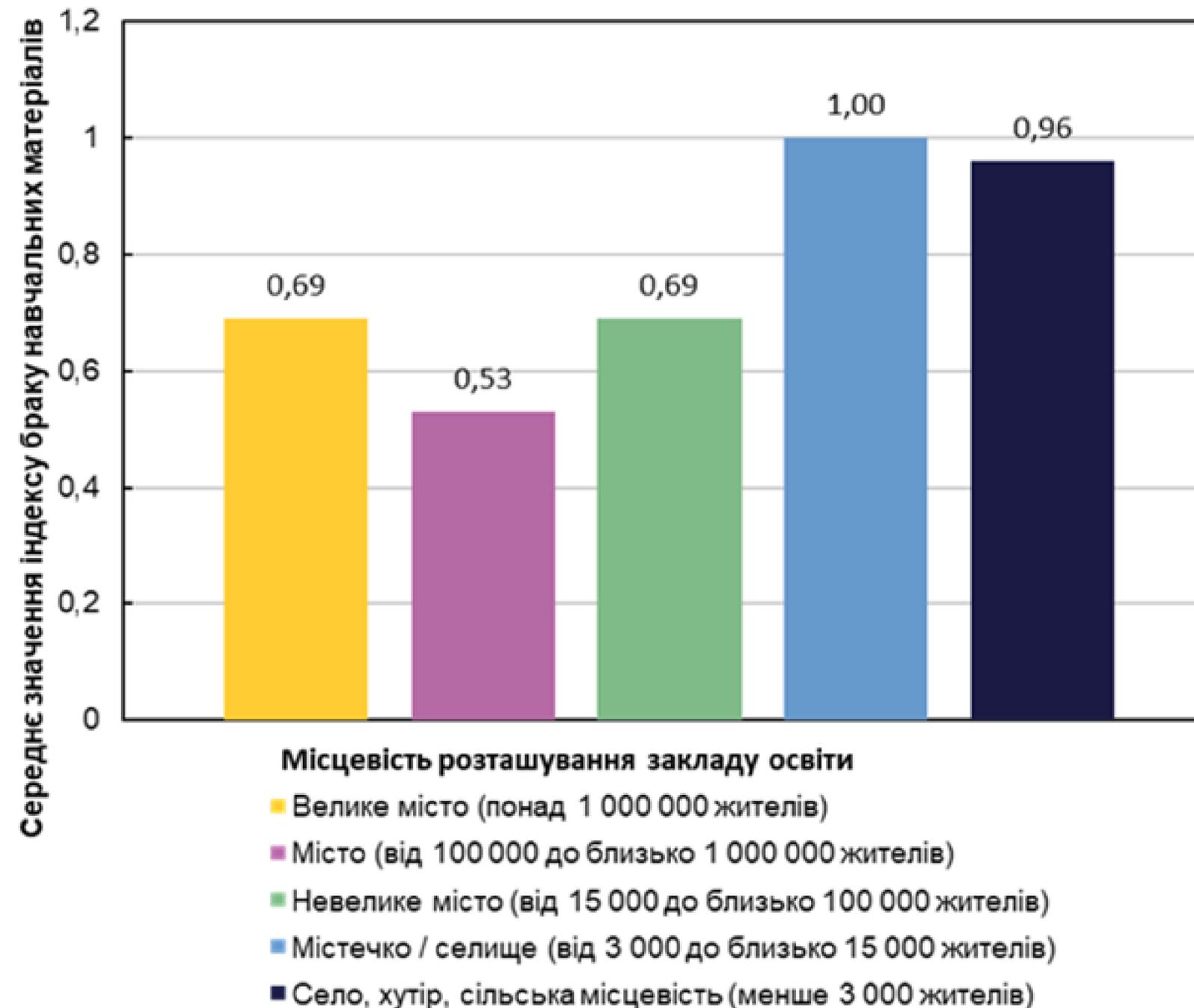
27 000

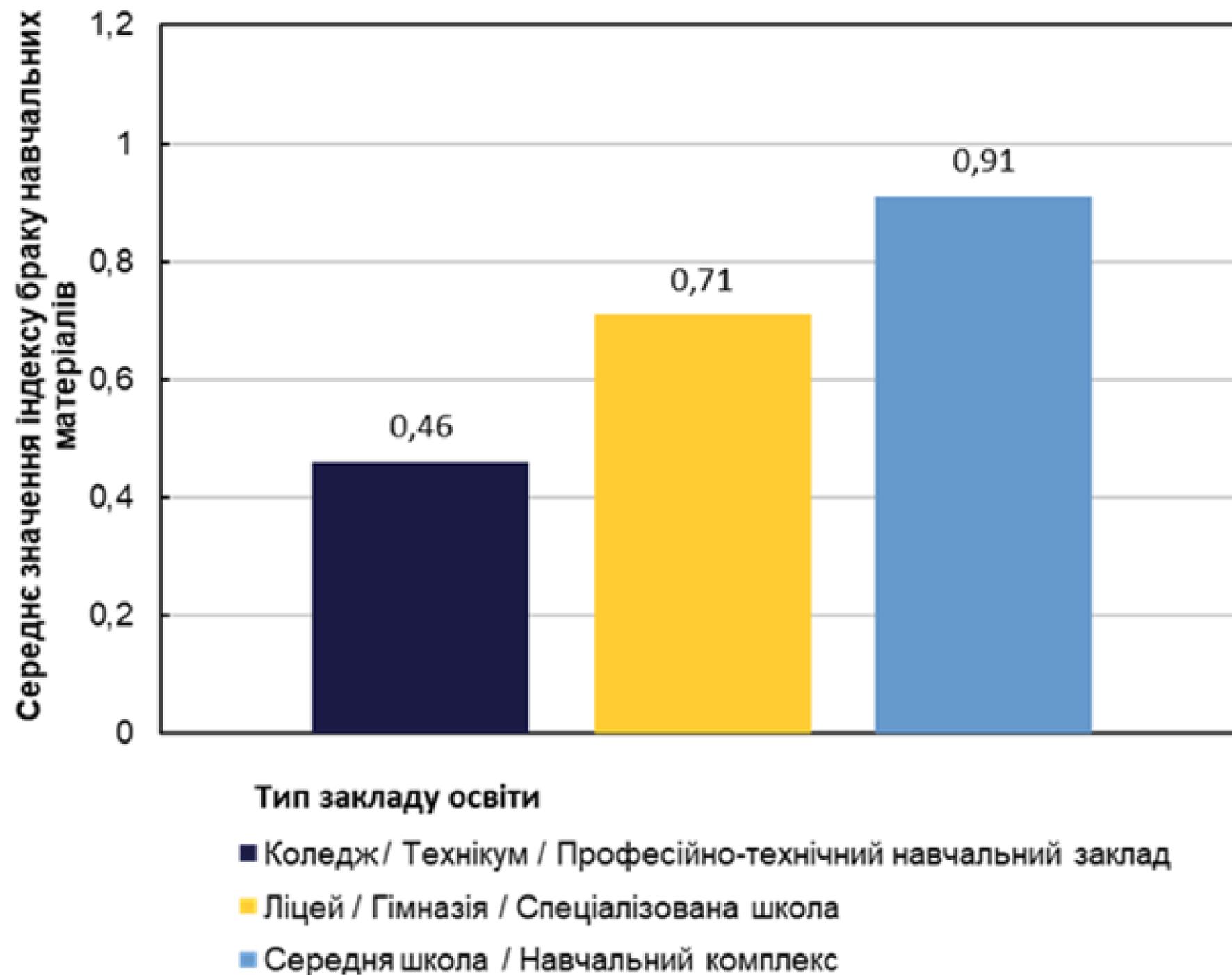
БРАК РЕСУРСІВ

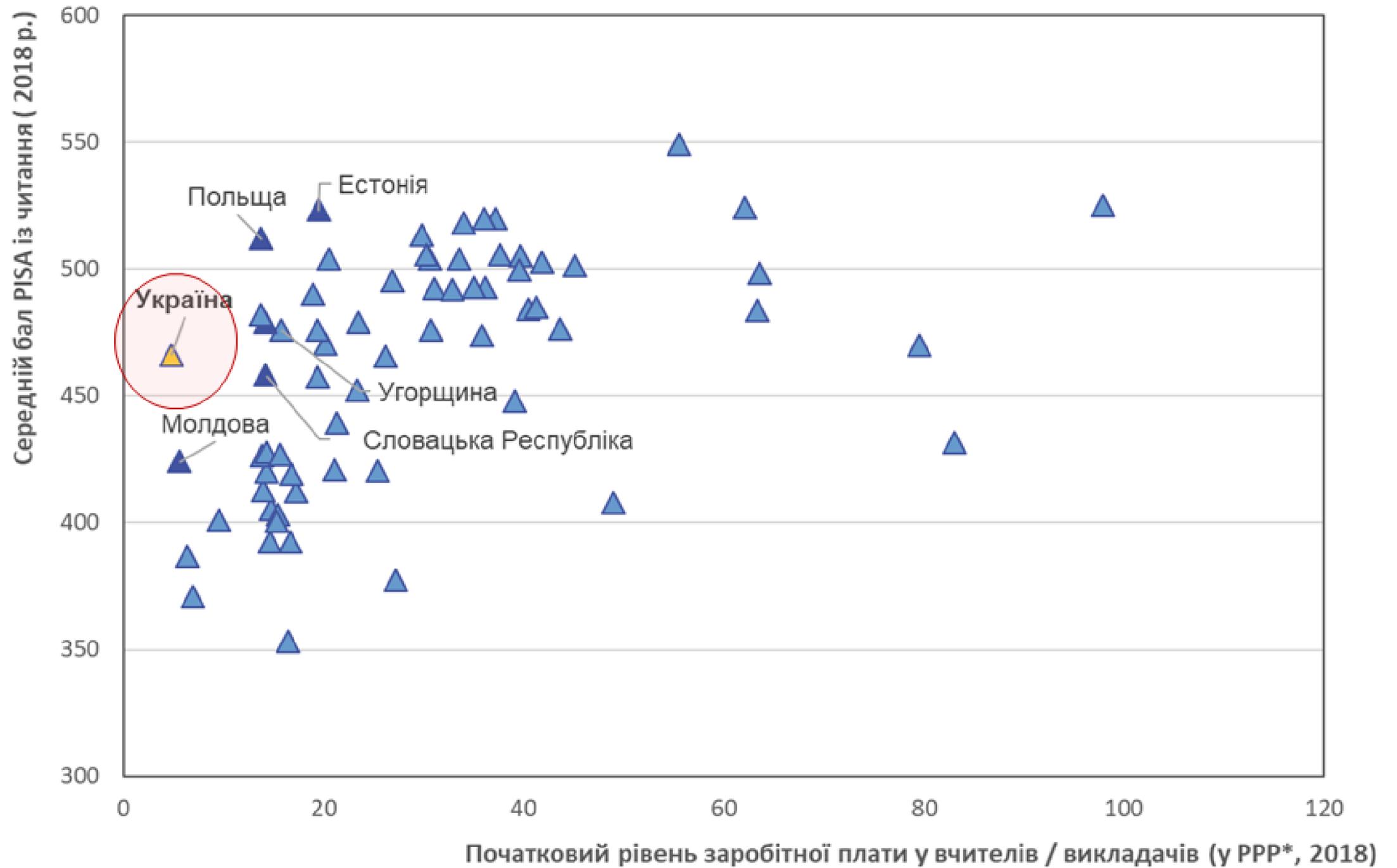
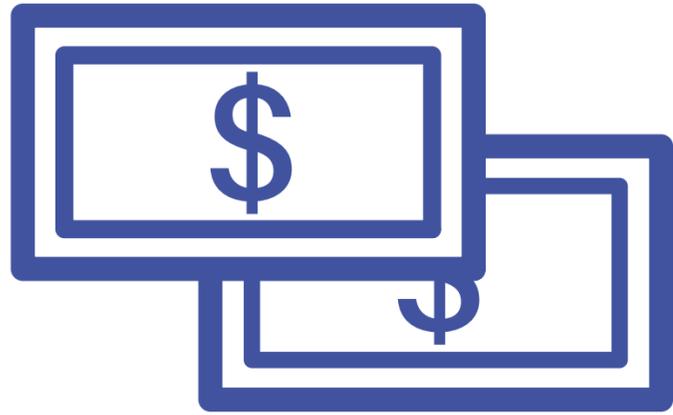
БРАК РЕСУРСІВ І МІСЦЕ РОЗТАШУВАННЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

БРАК РЕСУРСІВ І ТИП ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

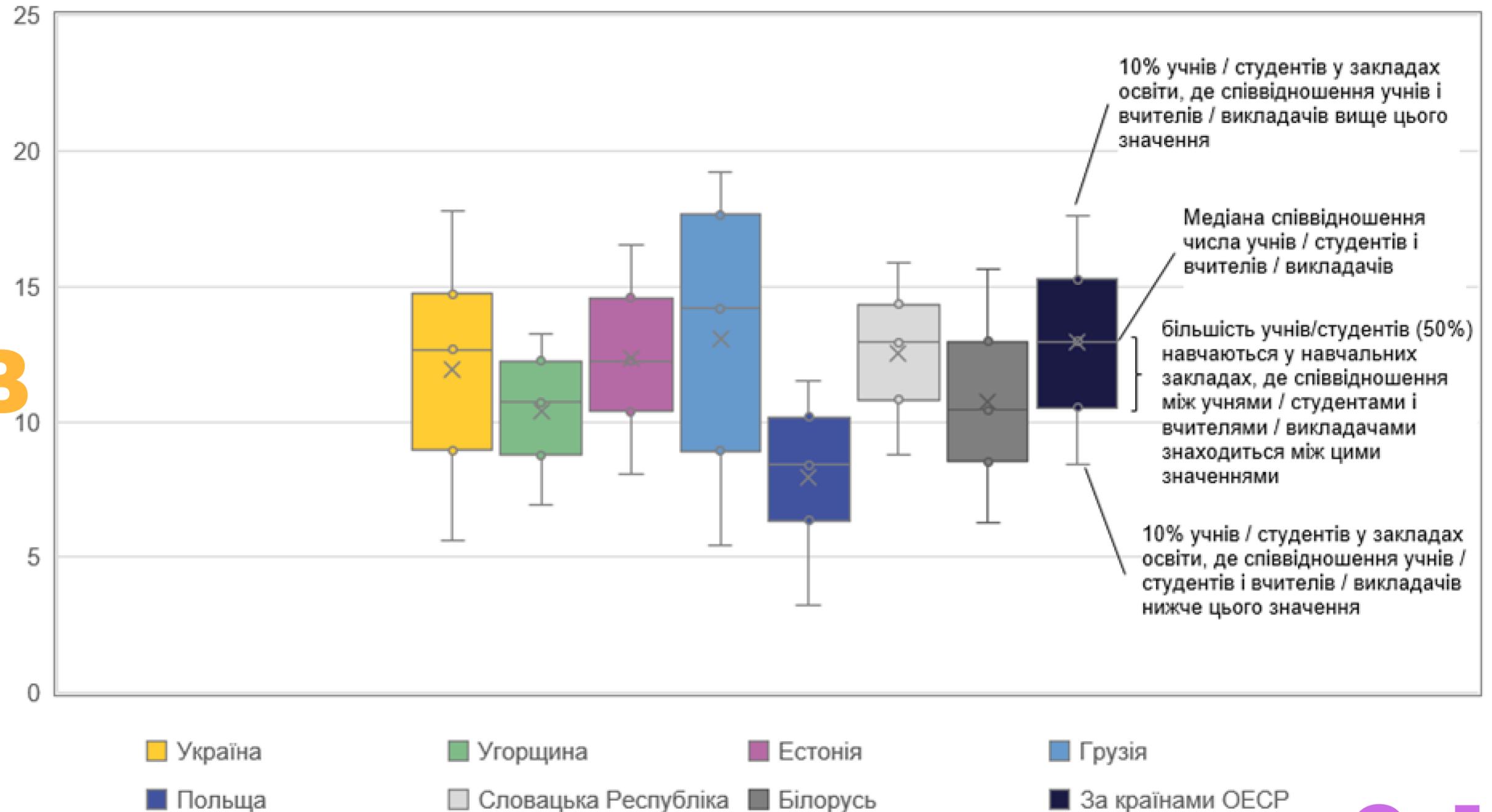
ЗАРПЛАТА ВЧИТЕЛІВ

КІЛЬКІСТЬ УЧНІВ НА ОДНОГО ВЧИТЕЛЯ

Україна

12 УЧНІВ

ВИСНОВОК

В Україні, порівняно з країнами ОЕСР, у закладах освіти спостерігається брак як матеріальних, так і навчальних ресурсів.

Навчальні досягнення учнів / студентів істотно не залежать від розподілу ресурсів за закладами освіти залежно від місця розташування їх та типу.

Найважливішим ресурсом, за результатами PISA, є вчителі / викладачі.

ВИСНОВКИ

Досвід успішних реформ однієї країни найчастіше не можна використати в іншій країні як готовий рецепт, попередньо не врахувавши економічних, соціальних і культурних особливостей цих країн.

У різних країнах успішність учнів / студентів може залежати зовсім від різних чинників.

ВИСНОВКИ

Найвищі результати PISA мають країни, які :

- встановлюють чіткі масштабні політичні цілі;
- відстежують результативність навчання;
- пропонують однакові програми навчання на рівні базової освіти, не диференціюючи здобувачів освіти за напрямками підготовки;
- інвестують у підготовку й професійний розвиток учителів;
- допомагають закладам освіти із невисоким і середнім рівнями навчальних досягнень учнів.